

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishvu prejemam:
celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5:50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vnuh dom svojo izvrševati modelje in premišlje.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 30—
pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 15—
četrt leta 6:50	četrt leta . . . . . 8—
na mesec 2:30	na mesec . . . . . 3—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Madžari na novih potih?

Ali poskuša grof Tisza, ogrski državni in madžarski narodni politik, novo orijentacijo? To je vprašanje, ki se vsakemu vsiljuje spričo dejstva, da se ministrski predsednik grof Tisza očividno trudi ustvariti med ogrsko vlado in med Hrvati in Romuni boljše razmere kakor so vladale doslej.

Tisza je bil doslej vedno najbrezobzirnejši zastopnik madžarskega plemstva in pod njegovo zastavo združenih meščanskih elementov. Njegovo vrhovno načelo je bilo, ohraniti tej plasti gospodstvo na Ogrskem in s tem vzdržati v veljavi princip madžarizacije. Ogrska naj bi bila madžarska nacionalna država, njen gospodar pa madžarska gentri. To načelo je vodilo grofa Tiszo, da je vodil brezobziren boj zoper uvedbo splošne in enake volilne pravice na Ogrskem, ter to tudi preprečil. Bal se je vsakega ojačanja nemadžarskih narodnosti in izpeljal je volilno reformo, ki pomeni kruto nasilje in zapostavljanje za Romune in Slovake, za Srbe in za Nemce na Ogrskem.

Odkar pa je nastal na Balkanu veliki preobrat, se zdi, da se je tudi v nazorih grofa Tisze zgodil takisto velik preobrat in zdaj ga vidimo na potih, po katerih prej ni nikdar maral hoditi. Predvsem je Tisza v jako kratkem času rešil dolgotrajno hrvatsko krizo. Cesar prej baje ni bilo mogoče, to je zdaj naenkrat mogoče postalo. Hrvatje in Srbi pač niso predrugačili svojega stališča, pač pa je to storil grof Tisza. Odnehal je in dosegel sporazumljenje. Hrvatski sabor zopet funkcijonira in te dni se je zgodilo, da je grof Tisza obiskal Zagreb in stopil v osebne stike z vodilnimi osebami na Hrvatskem.

Tudi z Romuni se skuša grof Tisza poravnati. Ta poravnava mu je menda še najbolj pri srcu, ne le, ker so Romuni jako nesrečen element na Ogrskem, ampak tudi zato, ker zmagujejo v sosedni romunski kraljevini struje, ki znajo madžarstvu postati toliko nevarnejše, čim bolj bo romunsko prebivalstvo na Ogrskem zatirano in nezadovoljno. Kakor z Romuni, pa hoče grof Tisza tudi z Nemci priti v najboljše razmerje in

spomni se je celo preganjanih Malorusov, ki umirajo na severno-vzhodni strani ogrskega kraljestva. Vsem nemadžarskim narodnostim ponuja grof Tisza roko in jih vabi, naj se z njim spravijo.

Ali pomeni to novo orijentacijo ogrske državne in madžarske narodne politike? Ali hoče ogrska vlada opustiti svojo dosedanje politiko in kreniti glede narodnostnega vprašanja na nova pota?

Izključeno to pač ni in sicer iz različnih razlogov. Pred vsem je gotovo v največjem interesu monarhije, da pride na Ogrskem do pomirjenja po vsi pravici skrajno nezadovoljnih Hrvatov, Srbov in Romunov in to že iz ozirov na mednarodni položaj cesarstva. Ta položaj je že v obče nad vse neugoden, zlasti pa je treba iz ozirov na ojačeno Srbijo in povečano Romunijo računati z romunskim in hrvatsko-srbskim prebivalstvom na Ogrskem. Zahtevanje, naj se na Ogrskem doseže sporazumljenje z zatiranimi nemadžarskimi narodnostmi, spada danes med glavne pogoje vse zunanje politike monarhije in Tisza spoznava to morda še bolje kakor Berchtold.

Mogoče je tudi, da išče grof Tisza sporazumjenja z nemadžarskimi narodnostmi, da ohrani vladajočo madžarsko gentri na krmilu. Zaveda se dobro, da njegova stranka nima nikake resnične zaslombe v prebivalstvu in da jo tudi »od zgoraj« že dolgo pisano gledajo ter le čakajo ugodnega trenutka, da bi jo odstranili. Tisza je znal sebi in svoji stranki ustvariti trdno pozicijo, in če se mu posreči pritegniti na svojo stran nemadžarske narodnosti, postane ta pozicija tako trdna, da je ne bodo mogli oslabiniti ne naskoki opozicije, niti neprijaznosti »od zgoraj«.

Pisalo se je tudi že v nekaterih listih, da stremi grof Tisza za tem, da bi postal minister zunanjih del na mesto grofa Berchtolda in da hoče s poravnavo z nemadžarskimi narodnostmi na Ogrskem dokazati svojo sposobnost za vodstvo celokupne monarhije. Mogoče je pač, da mika grofa Tisza napraviti kariero, kakor jo je napravil svoj čas grof Gyula Andrássy, ki je bil tudi najprej ogrski ministrski predsednik, in še potem postal minister zunanjih del. Mo-

goče je, da hrepeni Tisza po tem mestu, vendar ne toliko, da bi zadostil svoji osebni častihlepnosti, kakor zaradi tega, da bi v zunanji politiki pomagal do odločilnega vpliva madžarskim težnjam in postavil zunanjo politiko avstrijskega cesarstva v službo interesov in aspiracij Ogrske.

Bodi že kakorkoli — dejstvo je, da skuša grof Tisza doseči sporazumljenje med ogrsko vlado in z njo vred gospodujočo stranko ter med nemadžarskimi narodnostmi na Ogrskem. Uspeh tega prizadevanja se pokaže kmalu.

Ogrski ministrski predsednik v Zagrebu.

V nedeljo zjutraj se je pripeljal, kakor je bilo napovedano, ogrski ministrski predsednik grof Štefan Tisza na svojem povratku z Reke v Zagreb.

V frankovskih krogih se je poskušalo prizoriti demonstracije proti Tiszi, toda delavstvo ni šlo hujskačem na lim, hujskači sami pa niso hoteli svoje dragocene kože nositi na semen in tako je ostal Zagreb miren in poset ogrskega ministrskega predsednika v hrvatski prestolici se je proti pričakovanju izvršil brez vsakih demonstracij.

Grof Tisza, ki so ga na kolodvoru sprejeli vsi dostojanstveniki z banom baronom Škerleczem na čelu, se je nastanil v banski palači, kjer je od 9. dopoldne naprej sprejel razne deputacije. Najprej je grofa Tiszo pozdravila katoliška duhovščina pod vodstvom nadškofa dr. Bauerja in škofa Drohobeckega. Na to so se vrstile deputacije vojaštva in raznih uradniških kategorij. Grof Tisza je na njihove pozdrave odgovarjal v nemškem jeziku.

V imenu zagrebškega mesta je ministrskega predsednika pozdravil župan Janko Holjac, v imenu trgovske zbornice pa njen predsednik Vekoslav Heinzl.

Po končanih sprejemih si je grof Tisza ogledal zakladnico, katedralo, jugoslovansko akademijo, Strossmayerjevo galerijo, vseučilišče in novo vseučiliško knjižnico.

Ob pol 11. je v banovem spremstvu posetil hrvatski sabor, kjer so ga sprejeli predsednik dr. Bogdan Medaković in oba podpredsednika, dr. Pero Magdić in dr. Edo Lukinić. Točno ob 11. uri je grof Tisza s svojim spremstvom posetil saborski klub hrvatsko-srbske koalicije, kjer so bili polnoštevilno zbrani vsi poslanci, pripadajoči tej stranki.

V klubu ga je v imenu zbranih poslancev hrv.-srbske koalicije pozdravil dr. Bogoslav Mažuranić. V svojem govoru se je dotaknil sporazuma, ki ga je koalicija sklenila z grofom Tiszo, ter izrazil nado, da se bo posrečilo ta sporazum izvesti v celoti ter s tem ustvariti ugodno razpoloženje za rešitev še vseh ostalih višjih vprašanj.

Grof Tisza je odgovoril, da je bilo sporazum mogoče skleniti samo na podlagi obojestranske odkritosrčnosti in protistranskega zaupanja. Ta sporazum ni bil sklenjen samo ad hoc, marveč treba ga je smatrati kot del trajne vrednosti, ki je odstranilo vse obstoječe zapreke na potu k skupnemu uspešnemu delovanju. Tekom razgovora je poslanec dr. Badač vprašal ministrskega predsednika, kdaj bo prišla sprememba železničarske pragmatike v parlamentu na dnevni red, češ, da se hrvatski delegati ne morejo preje udeležiti sej skupnega državnega zbora.

Grof Tisza je odgovoril, da bo prišla železničarska pragmatika na dnevni red, čim bosta v parlamentu rešeni predlogi o tiskovnem zakonu in o rekrutnem kontingentu.

Nato je grof Tisza posetil še klub starih unionistov, kjer ga je pozdravil poslanec dr. Šumanović, bivši podban.

Ob 1. uri popoldne je bil v banski palači na čast ministrskemu predsedniku banket, katerega so se udeležili samo povabljeni gostje. Zvečer ob 8. uri so na čast grofu Tiszi v gledališču vprizorili Albinijevo opero »Baron Trenk«. Predstava je bila tudi omejena na povabljenе goste. Dijaki so skušali pred gledališčem vprizoriti demonstracije, a jih je policija hitro razgnala. V celem je policija aretirala 13 oseb.

Po predstavi se je grof Tisza z nočnim vlakom odpeljal v Budimpešto.

Dopoldne ob 10. uri so socijalni demokrate priredili v Sokolski dvorani velik političen shod, ki se ga je udeležilo okrog tisoč oseb. Na shodu so govorili v imenu socijalne demokracije urednik Demetrović, v imenu hrvatsko-srbske koalicije, dr. Dušan Popović, v imenu ogrskih socialistov Buchinger, v imenu nacionalistične mladine Ilija Despot in končno bivši socijaldemokratski poslanec Koráč. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se protestira proti Tiszovemu režimu in se zahteva uvedba splošne, direktne in tajne volilne pravice.

Albanske homatije.

Princ Wied gre torej vendar v Albanijo. Novi knez Viljem si ni dal svetovati od cesarja Viljema. Tako bomo imeli torej veselje, da bomo v kratkem videli Viljema I. na prestolu albanskem. Kako dolgo? To je vprašanje, ki se vsakemu vsiljuje. Kdo bi to mogel vedeti. In drugo vprašanje je, kake stališče bo zavzel napram novemu knezu Esad paša. O njegovem pismu sedaj molče, pač pa se slišijo sedaj z Dunaja glasovi, ki Esad paši nikakor niso prijazni. Na Dunaju Esad paši ne zaupajo in križem gledajo na njegovo delovanje. Tudi pravijo sebi v tolažbo, da Esad paša nima toliko pristašev, kakor je zatrjeval. Ker se Esad paša tudi nič ni zmenil za provizorično vladno, zlasti pa tudi ne za kontrolno komisijo, je prišel še celo v nemilost.

Da se pripravljajo v Albaniji novi resni dogodki, pa dokazuje tudi dejstvo, da se dunajski in italijanski kabinet neprestano dogovarjata zaradi korakov, ki so potrebni v Albaniji. »Reichspost«, kateri seveda po izkušnjah zadnjega časa ni prav veliko verjeti, pravi, da sta oba kabineta dogovorila vse potrebno za vsak slučaj.

Mednarodna kontrolna komisija v Valoni je v največji nevarnosti. Pozvala je Izmail Kemala, da naj takoj demisionira. On pa je odgovoril, da tega ne stori in zbira svoje pristaše v Valoni.

Do sedaj Avstrija in Italija še nista odposlali novih vojnih ladij v al-

LISTEK.

V zarji trpljenja.

F. K.
(Dalje.)

V dalji je čul glas zvona, ki je še vedno klical prokletstvo nad njegovo dušo in tekkel je s poslednjo močjo dalje, vedno dalje, iz ulice v ulico, sami bogvekam. Začuden so se ozirali ljudje za njim, a on ni videl nikogar več. Samo da ubeži sramoti, to je bil njegov poslednji cilj. Večkrat se je spodtaknil ob cestnem tlaku in padel. A z mrzlično hitrostjo se je vselej pobral in dirjal naprej. Ko je začutil, da mu pešajo moči, ga je obšla mrzla zona. Z nadnaravno močjo je preletel še par ulic, potem se je pa zgrudil popolnoma uničen na kup peska. Silen šum mu je polnil ušesa, kakor bi se viharji valili preko njega, nato je utihnilo vse. Neprodorna megla mu je zastrla oči in zdela se mu je, da se polagoma pogreza v globok sen. V daljini, komaj vidni daljavi je uzrl blede, izsušen obraz svoje matere, uzrl je njene globoke, mirne oči, ki so gledale, kakor bi ga hotele vprašati, kako živi. Poleg nje je stal Maškovič, resen in strog in vse naprej dolga nepregledna vrsta znancev in prijateljev. Vsi so ga gledali začudeno, sko-

ro milovaje in izginjali. Za njimi se je dvignila iz megle zelena krajina, visok hrib in ob njem majhna, tiha vasica. Domovina! Vsaka steza mu je bila znana, vsako bilko, vsako drevo je poznal. In kako dobro je razločil nad krajino tisto sinje nebo, polno luči domačega solca in pesmi škrijancev. A tudi to je polahno izginilo in naenkrat je stalo pred njim dekle z velikimi, zamišljenimi očmi, a s predznim smehljajem na krasno oblikovanih ustnih. Bele grudi so se ji počasi dvigale in padale, kakor dva labuda sredi snivajočega jezera.

»Vanda!«, se začepetale Tomezove ustnice.

Strasten pogled je dosegel njegovo dušo in jo razpalil v divjem hrepenenju.

»Vanda!«, je zaklical glasneje. Njegovi prsti so se zagreblji v pesek in prsa so se mu burno dvigala. Tedaj pa je naenkrat začul poleg sebe močan glas:

»Tomej!«

Zdrznil se je. Počasi je dvignil težke trepalnice in se uprl na roke. Kakor blazen je gledal okrog sebe. Pod njim je šumela mastno se svetlikajoča reka in nebroj lučic je švigalo po njej sem in tja. Ležal je na obrežju, pod široko platano in ob njej je slonel njegov jutranji gost. Tomej je zamišljen in zopet odprl oči, kakor bi se hotel prepričati, ali je res, ali ne, oni pa je slonel ob drevesu in ga gledal z mrko resnostjo.

»Ti?«

»Kaj se čudiš?«

»Proklet bodi!«

»Ne kletve, Tomej. Čul sem šepet tvojih ust, ko si klical Vando in videl sem te, kako si se zgrudil drugič pod križem. Pomni, Tomej, kaj sem ti dopoldne povedal. Hrast izpodrine jelko, da doseže luč, duša ubije dušo, da dobi življenje. Pojdi in stori!«

»Proč!«

»Ne obračaj oči od resnice. Glej! Pijavka se vsesa v meso, da živi in bogatin se zažre v trop sušnje, da ga rede. Ne bodi hlapec, sicer ti je pisan pogin.«

Tomej ga je pogledal.

»Slab sem.«

»Daj mi roko, ubogi otrok in pojdi z menoj.«

Tomej je začutil, kakor da ga je prišla mrzla roka. Zavedal se je, da je vstal, da gre naprej, a tal ni čutil pod seboj. Kakor bi plaval nad zemljo, tako se mu je zdela in sladka omotica ga je objela. Videl je ljudi, kakor sence, videl je luči, čul je šum in govorico, a razločil ni ničesar več. Ob svoji strani je slutil, kakor v megli, orjaško telo, ki ga je spremljalo in pritisk roke je čutil na svoji. Čez dolgo časa je začul glas:

»Tako.«

Kakor bi se prebudil iz sanj, je pogledal okoli sebe in spoznal je Vandino hišo. Vprašujoče se je uzrl v svojega spremljevalca, a namesto

njega je stalo tam drevo in sanjalo v polnočnih sanjah. Opetekel se je za par korakov nazaj in se prijel za glavo.

»Kaj mi je? Ali blaznim ali sanjam?«

Bil je to poslednji trenutek zavesti, ko je zaslutil v temni slutnji, da se godi z njim nekaj strašnega, nerazumljivega, ki se mu pa on ne more protiviti. Zazdelo se mu je, da ga tira neznana sila v propast in da ji ne more več ubežati. A to le za hip. Prihodnji trenutek se je že obrnil proti hiši in ko je ugledal razsvetljeno okna v prvem nadstropju, se mu je divje sovraštvo zablistalo v očeh.

»Ti si kriva!«, je siknil skozi zobe, stopil na prag in pozvonil. Vrata so se odprla in stekel je po razsvetljenih stopnicah v prvo nadstropje. Na hodniku ga je srečala služkinja. Začudena je odstopila par korakov.

»Gospod Tomej?«

»Ali je gospa doma?«, je hlastno vprašal in se prijel za držaj.

»Da.«

»Sama?«

»Da! Ravnokar so odšli gostje.«

»Naznani me!«

Služkinja ga je peljala v sprejemnico in se še enkrat med vrati uzrla vanj. Tomej je ni pogledal. Sedel se je na divan in si pogladil razmršene lase. Ko se je ozrl po sobi, je zagledal v ogledalu svoj obraz. Prestrašen je ostrmel.

»To sem jaz?«

Dvoje globoko udrtilih oči je sijalo iz ogledala v čudnem lesku blaznosti in belina bledih, upadlih lic se je črtala v jasnih konturah v mračni luči. Dvoje potez je bilo zarezanih okrog ust, izražajočih bolest in propast.

Tomej se je hripavo zasmeljal.

»Ti si, brate, ti!«

Počasi je vstal in ko se je služkinja vrnila, je vstopil v razkošno razsvetljen salon. Čudno čustvo je spreletelo Tomeja, ko je ošvignil s pogledom ta znani kraj, kjer je še pred enim tednom užival naslado in razkošje šumnega uživanja. V kotu salona je ugledal Vando. Sedela, oziroma napol ležala je na divanu v večerni toaleti, z razgaljenimi rameni in napol zakritimi, bahatimi grudi. Smehljaj sladkosti je obkrožal njeno ustna in miže je kadila fino cigareto. Ko je ugledala Tomeja, se je na glas zasmejala s srebrnim smehom in plosnila z rokami.

»Kakšen pa si vendar, ljubček moj! In tako pozno prihaja!«

Tomej jo je pogledal.

»Pozno?«

»Seveda. No, pa nikar ne stoj tam pri vratih, kakor bi se bal. Pojdi sem.«

Opotekaje je šel k njej, ji stisnil malo ročico in sedel poleg nje.

»Pa pijan si, kakor se mi zdi.«

»Jaz, pijan? Zakaj?«

(Konec prihodnjice.)

banske vode, pač pa sta pripravile obe vladi vse potrebno, da to v kratkem storita. Avstrija in Italija sta še pred kratkim izjavili, da ne bosta storili nobenega koraka brez vednosti ostalih velesil, zdi se pa, da te obljube ne bosta držali. V tem trenutku se vrše sicer še pogajanja z ostalimi velesilami, če pa bodo imela kak uspeh, je zelo dvomljivo. Naravnost ginljivo pa je, kako skuša »Reichspost« že sedaj upravičiti eventualno separatno akcijo Avstrije in Italije v Albaniji. »Reichspost« namreč pravi, da ne gre za nobeno vojaško akcijo, sploh za nobeno akcijo v Albaniji, za nobeno ekspedicijo, sploh za nič, kakor le za policijsko službo. Pickelhaub seveda ta policija ne bo imela in nekoliko popolnejša bo tudi, strojne puške bo dobila, topove, konje, pijačinske potrebščine in vendar bo to policija in rezerviste bodo klicali, denarja ne bodo zahtevali, tega bodo kar vzeli, pa bo Albanija mirna in avstrijski davkoplačevalci srečni. To so seveda samo možnosti, konsekvence pisanja »Reichsposte«, kateri kakor rečeno ni verjeti niti besede. Upajmo, da se bo Albanija pomirila, ko pride princ Wied.

Štajersko.

Delazmožnost štajerskega deželne zbor. Po raznih dosedanjih izjavah soditi, je položaj sedaj ta, da ni za sklicanje niti nemškemu nacionalcem, niti nemškemu klerikalcem, oboji so z gospodarstvom deželnega odbora očividno popolnoma zadovoljni. Zasedanje zahtevajo socialisti, nemški centum in slovenski narodnjaki. Slovenski klerikalci ne vedo prav, kaj bi, najljubše bi jim bilo, ako bi mogli zopet malo obstruirati, da bi šli potem v volitve s pozo velikih narodnih junakov. Pa Hagenhofer pravi v svojem »Sonntagsbote«, da ne bode Korošec komandiral, kedaj bi se naj sklical štajerski deželni zbor in kedaj ne.

»Sokol« v Trbovljah je priredil dne 31. grudnia l. l. Silvestrov večer, ki je bil izborno obisk in zelo animiran. Dramatični odsek je vprizoril burko »Raztresenca«. Alegorija in godba sta pa otvorila novo leto. Ta večer je prinesel društvu 120 kron čistega dobička. — Dne 10. t. m. se je pa vršil Sokolski ples. Kljub raznim oviram se je obnesel nepričakovano lepo in sijajno. Zabava je bila nepriljudna in prav animirana, ples živahen in eleganten. Obisk je bil zelo poveljen; pogrešali smo pa marsikatero domačega narodnjaka in prijatelja Sokola. Ples so ilustrirali poleg drugih mask snežnobeli sankarji iz Trbovelj, kateri so goste prav pošteno nakepali in vozili. Med sankarji smo med drugimi pozdravili najbolj gđc. M. Windscherjevo, ki je v imenu sankarskega kluba prinesla bratu blaginju Dežmanu okoli 50 K voznine od sankanja. Vršila se je tudi tekma mask. Razdelila so se tri krasna darila. Gosp. dr. Januarju se moramo posebej zahvaliti za veliko torto, katero je podaril kot dobiček Sokolu. Vrli bratje Sokoli iz Zagorja, na čelu jim brat Poljšak, so nam tudi tokrat pokazali svoje zvestobo. Čistega dobička je bilo 127 K 94 v, kateri znesek se je naložil za stavbni sklad Sokolskega doma v Trbovljah. Hvala vsem, kateri so pripomogli do tako dobrega uspeha. — Na zdar!

Boj za petrolejske cene v Celju. V kazenski pravdi med nemškimi trgovci Zangerjem in Mahorkom, o kateri smo že svoj čas poročali, hotel je trgovec Zanger svojo namprotniku dokazati, da je oškodovalec trgovca, ker prepoznani petroleji prodaja. Dokaz resnice se Zangerju tudi pri obravnavi pretekli ponedeljek pri okrožni sodnji v Celju ni posrečil. Na dan je pa prišla zanimivost, da je Zanger v zvezi z drugimi trgovci hotel karpatsko petrolejsko družbo pridobiti, da bi samo njemu in tovarišem prodajo petroleja prepustila. Ali bi postal potem petrolej za male odjemalce cenejši, je zelo vprašljivo. Zangerju se je posrečilo kazni za razžaljevo pismo uiti, ker je isto baje le zaupno pisal in se žalitev torej ni javno zgodila. Boj za ceno petroleja se pa bode nemara nadaljeval in sicer, kakor je videti, v korist plačujočega občinstva, trgovci bodo se pa morali zadovoljiti tudi z manjšimi dobički. Pred pol letom so prodajali v Celju petrolej 1 l po 40 v, danes se dobi po 26 vin.

Iz Celja. V nedeljo se je vršil tu sestanek društev iz celjskega okrožja, katera goje dramatik. Sestanek se je vršil na inicijativno Zveze slov. dramatičnih društev v Ljubljani. Udeležil se ga je v imenu Zvezinega odbora g. Ivan Kežar iz Maribora. Razmotrival je tri vprašanja: članarino posameznih društev za Zvezo, izdajanje Talijs in založbo ročne knjige za vodstvo in ureditev naših dile-

matičnih odrov. Sestanek je sklenil nasvetovati Zvezi, naj določi članarino po nekem ključu in številu predstav, dalje naj poskusi s izdajanjem Talijs, ki je nujno potrebna in za katero so pripravljena društva tudi kaj več žrtvovati in končno, naj se čim prej izda omenjena ročna knjiga. G. Kežarju gre za njegovo predavanje in pot v Celje prisrčna zahvala.

Iz Celja. V ponedeljek, dne 19. januarja dopoldne se je vršil pri Bobnarju na Sp. Hudiinji občni zbor gostilničarske zadruge za Celjsko okolico. Na zadnjem občnem zboru se je posrečilo dobiti nemškutarjem večino v načelnstvu te zadruge; vabili so na občni zbor v zadnjem trenutku in potem sklicali vse svoje zveste hlapce skupaj, da so majorizirali nepripravljene in neorganizirane Slovence. Tokrat pa je šlo drugače. Slovenci so se udeležili občnega zbora v tolikem številu, da so imeli skoraj dvotretjinsko večino. Nemškutarji so zasledovali glede tega občnega zbora dva cilja: namesto dveh odbornikov, ki sta bila izžrebana, bi se naj izvolila nemškutarja in občni zbor bi se naj izrekel za združenje mestne in okoliške gostilničarske zadruge. Mestna ima namreč dolgove, okoliška pa denar, ki bi se porabil potem za odplačilo dolgov pri mestni, povrh tega bi pa mestni nemškutarji imeli z okoliškimi vred enkrat za vselej večino. Oboje se je ponesrečilo: namesto dveh izžrebanih odbornikov sta bila izvoljena Slovenci in celjski podžupan Rauscher je moral sam predlagati, da se naj združi ne združita, če ne, bi bilo nemškutarsko načelnstvo okoliške zadruge do kosti blamirano. V načelnstvu so sedaj trije zavedni Slovenci in trije nemškutarji, ker je nemškutarski načelnik Bobnar načelnstvo v razjaričnosti nad nepokornimi Slovenci odložil. Na tem občnem zboru so morali slišati nemškutarji marsikatero bridko resnico. Tako se je povedalo Rauscherju in drugim v obraz, da Slovenci ne živimo samio zato, da nosimo celjskim Nemcem denar, temveč da hočemo imeti tudi svoje pravice. Kako izobraženi so okoliški nemškutarji, kaže to, da je zahteval načelnik Bobnar od ravnatelja Smrtnika, ko je ta predlagal volitev po listkih in pa imenovanje skrutinatorjev, naj mu pove v nemškem jeziku kaj je to skrutinator. Ako se bode delalo neumorno naprej, se bode še marsikatera obrtniška zadruga v Celju in okolici očistila nemškutarske nesnage.

Iz Celja. V nedeljo zvečer se je obdržal v Krobathovi gostilni Mihael Sekač, rodom Slovak iz Požuna in mizarjski pomočnik pri Svigu. Imel je neko nesrečno ljubavno razmerje. Ustrelil se je dvakrat v prsi in se težko ranil. Spravilo so ga v bolnišnico.

Iz Celjske okolice. V nedeljo dopoldne se je vršila pod predsedstvom župana Josipa Fazarinca seja občinskega odbora, v kateri se je odobrilo računski sklen za leto 1913. Vseh dohodkov je bilo 53.761 K 75 h, izdatkov pa 51.448 K 06 v; ubožni zaklad je izkazal 6824 K potrebščine. Med dohodki je omeniti sledeče važnejše postavke: iz občinskega premoženja 4545 K 92 v, pristojbine in odredbine 1699 K 41 h, fekalije 2040 K 80 v, lovščina 1000 K, pasji davek 420 K, naklade (75%) 40.458 K 25 h; med izdatki omenjamo: občinska uprava 9688 K 66 h, zdravstvo 1990 K 22 v, ceste in razsvetljava 6090 K 92 h, šolstvo 21.438 K 75 h, obresti od občinskih dolgov z amortizacij 3920 K. Pačunski sklep je pokazal, da so se plačali vsi tekoči dolгови in računi in je ostalo še nad 2000 K v blaginji. Občinsko knjigovodstvo in gospodarstvo je v vzornem redu in bi lahko služilo modelu občini v posnemanje. Sklenilo se je v tej seji vpeljati v stražni občinske hiše v Gaberju telefon. Občinski odbor se je tudi izrekel za priklopljenje soseske Lopate k okoliški bčini. Lopata spada sedaj k občini Velika Pirečica.

Iz Šoštanj. Justični minister je imenoval za okrajnega sodnika in uradnega predstojnika tukajšnje okr. sodnije dr. J. Tertnika, sodnika v Celju. V sled mehučnosti naše politike je postalo torej mesto okrajnega sodnika v Šoštanju »nemško posestno stanje«.

Iz Št. Jurja ob J. ž. V nedeljo se je vršil v Breznikovi gostilni shod obrtnikov za trg Št. Jur in okolico. Predsedoval je g. Josip Čretnik, na dnevnem redu je pa bil pogovor o volitvah v celjsko okrajno bolniško blaginjo. Dež. posl. dr. V. Kučec je v jedrnatem govoru opisal razmere v tej blaginji in poudarjal, da mora slovenska večina priti potom pravičnih volitev na vsak način do vpliva, kateri ji gre. Ignac Zlatnik iz Celja je opisal nekaj posebno drastičnih slučajev, kako se je sleparilo pri sestavi volilnih imenikov. V sledeči debati se je pokazalo, da se je sestavil volilni imenik tudi za Št. Jur na skrajno nemško način.

Nevplanih je na pr. v skupini delojemalcev 18 volilcev (t. j. polnoletnih zavarovancev); neki mojster ima sam zavarovanih 13 oseb, vpisane pa so le 4, dasi so ostale tudi polnoletne. Sklenilo se je, da se pri takem volilnem postopanju Slovenci sedaj ne morejo udeležiti volitev, pač pa odločno zahtevajo, da se sedanje volilno postopanje popolnoma razveljavi in da se vrše nove volitve na podlagi pravično sestavljenega volilnega imenika in v smislu pravih.

Koroško.

Ponesrečen divji lovec. V Št. Petru blizu Škofič sta šla na lov polbrata R. Riegler in D. Liedl. V sled visokega snega sta šla eden za drugim. Med potjo se je sprožila D. Liedlu puška in strel je zadel njegovega polbrata, ki je korakal pred njim. Strel mu je predril hrbet, mož je na mestu obležal. Liedl si je zadel ranjenca na ramo in ga je nesel domov. Doma je rekel, da se je brat sam ustrelil po nesreči. Končno pa je povedal, kako se je nesreča pripetila. Panta so aretirali, po prvi preiskavi pa so ga izpustili. Zagovarjati se bo moral zaradi lovške tatvine in zaradi prepovedane nošnje orožja.

Drobne vesti. V Bistrici pri Paternjanu je zgorelo gospodarsko prslople posestnice Hofer. Ogenj je uničil vso zalogo krme in več poljedelskih strojev. Kako je nastal ogenj še ni znano. — Po Koroškem se silno množe tatvine. Vsak dan je polno poročil o vlomih in tatvinah pri čemer opazimo, da tatovi niso prav nič izbirični in ne gledajo le na denar in na dragocenosti, marveč odnašajo vse kar morejo odnesti. Še celo kruh jim je dobrodošel. Posebno trpita okolici Št. Vida in Volšperka. Največ tatvin se izvrši v gostilnah, ki so bolj založene z živili. Orožništvo, ki je izsledilo in aretiralo že več tatov, sumi, da se tatovi v zvezi in tvorijo organizirano nevarno tatinsko družbo. — Pri Ljubičah je pogorelo celo posestvo posestnika Maksa Radohe. Med drugim je pogorelo tudi 180 K denarja. Škoda znaša čez 9000 kron. Zavarovalnina znaša samo 4800 K. Kako je nastal ogenj ni znano, sumijo pa, da je bil podtaknjen.

Primorsko.

Enkratna draginska doklada državnim uradnikom in uslužbencem bo izplačana bržkotne še ta teden. Včeraj so bili poklicani predstojniki vseh državnih uradov na namestništvo kjer so dobili navodila glede izplačitve doklade.

Iz Lokavca pri Ajdovščini. Tukajšnje klerikalno izobraževalno društvo je imelo zaporedoma dva shoda. Naš gospod vikarij, ki je načelnik temu društvu, oznanjal je v cerkvi ter goreč vabil, posebno žene in otroke na ta shoda. Na prvem shodu je predaval dr. Breclj iz Gorice, znani general novostrojarij, in sicer o »sušici« in kako je stiskati ženskam »otiske«. Seveda je vpeljal tudi malo politike — takole mimogrede. Ob odhodu mu je nekdo voščil srečen pot s priporočilom, da naj pazi, da zopet koga ne povoz. — Dr. Breclj ima namreč posebno smolo in je v svojem avtomobilom provzročil že veliko nesreč. Prav tople je svetovati nadgledni oblasti, da temu možu prepove vožnjo brez šoferja. Nekateri pravijo, da je kratkoviden, drugi zopet, da je toliko neroden in tretji pa, da nalašč divja, ker mu niso vsi Vipavci, ki ga niso hoteli voliti za deželnega poslanca. Naj bo temu tako ali tako, resnica je, da dr. Breclj ni zmožen sam voditi avtomobila — pa basta! Tudi ga je pri odhodu nekdo vprašal, ali je on tisti »gospud« iz Gorice, ki hodi delat dražbe in raztresla laži po občinah? Gospod Breclj je je nato mirno brez odgovora odkuril. Na dan Sv. Treh kraljev je predaval na shodu znani — nebodigatere — hud zagriženec in urednik »Novega Casa«, Krenžar. Oj, ko bi bil prej to vedel! Ta mož, ki je prišel »presejati«, kranjsko korumpirano klerikalno politiko na Primorsko, je imel zelo strupen političen govor. Dražil je navzoče žene in otroke proti naprednjakom. Govoril je znane neslanosti o Francoski, malal strahote Španske, primerjal naprednjake s Turki, lagal o svetnici Jahanici itd. Seveda ni povedal, kako so se mazali, polivali in celo pili umazano vodo, v kateri so izpirali umazano perilo svetnice Johance zarukani klerikalci na Kranjskem itd. To je bil hujšakaj govor lepega klerikalnega steklenoviča. Ali je to za izobraževanje mladine na mestu? — Gospod vikarij, ako boste nadaljevali izobraževanje v vašem društvu s takimi zagriženimi političnimi zgagami, bo treba primernega in izdatnega odpora. Nikakor ne bomo trpeli, da dohajajo v doslej mirno občino taki dvomljivi elementi, ki hočejo nas

stare ljudi psovati s Turki, ki pa imamo več vere v nohtu kakor ta prodan glista v vsem njenem suhem telescu. To človeče, ki zaničuje vse, kar se ne pokori njegovi kremzasti komandi, ki hujša in psuje stare in poštene duhovnike, to človeče si je upalo nastopiti v Lokavcu, občini, ki ne pozna še razdorov in zdražb, ki jih pridigujejo takile novodobni bogovi »N. C.« — Tacih hujšakačev ne potrebujemo Lokavčani in gosp. vikarij bo odgovoren za posledice, ki bodo izvirale iz takih in enakih govorov.

Trgovska in obrtna zbornica v Gorici je sklenila, da bo naprosila pošto ravnateljstvo, da uvede štirikratno dostavljanje pisem, avtomate za poštne znamke in dostavljanje poštinih pošiljatev z avtomobilom. Na vojno ministrstvo bo vložila zbornica spomenico, v kateri se ministrstvo naprosi, da se vpoštevajo pri gradbi vojašnic domače podjetnike in obrtnike. Dalje bo napravila zbornica potrebne korake, da pride v Kormin uradni živinozdravnik, ki bo nadzoroval uvoz in izvoz živine. Sedaj morajo čakati trgovci vedno na živinozdravnika iz Gradišča. Tudi se bo pobrigala zbornica, da si oskrbi železnica za prevoz mesa posebne za to pripravljene vozove.

Črnogorski prestolonaslednik Danilo in princeznja Milica sta se nastanila za 14 dni v Opatiji.

Laški ponarejalci denarja. Kakor smo že včeraj poročali, so prišli na sled obsežni in izvrstno organizirani laški družbi ponarejalcev denarja. Sum je vzbudilo dejstvo, da je prišlo v zadnjem času na primorski denarni trg toliko laških bankovcev najnovejše izdaje. Bankovce sta priznala prvotno za pristne celo Banca di Roma in laški konzulat v Trstu. Kljub temu so bili bankovci ponarejeni. Neki reški trgovec je ovadil nato vinskoga trgovca Lunyevicsa iz Tržiča, češ da razpečava ta ponarejene bankovce. Ovaditelj je priznal, da je bil z Lunyevicem delj časa v zvezi in da je ovadil zadevo zaradi tega, ker se je bal posledic v slučaju razkritja. Policija je uvedla pri Lunyevicsu hišno preiskavo in je dobila več ponarejenega denarja. Lunyevicsa so aretirali. Na podoben način so prišli na sled nekemu Savalicu iz Trsta. Tudi pri njem so izvršili hišno preiskavo in dobili 92 bankovcev po 100 lir in 185 bankovcev po 50 lir, ki so bili izvrstno ponarejeni. Tudi Savalicu so zaprli. Dalje so dognali, da je imela ta družba svoje člane in zastopnike tudi na Hrvaškem. V Prezidu so aretirali posestnika Štefana Proho, ki je tudi razpečeval ponarejene laške bankovce. Govore, da ima družba svoje razpečevalce tudi na Ogrskem. Policija je uvedla obsežno preiskavo, ki bo razkrila bržkotne eno največjih in najbolj nevarnih družb ponarejalcev in razpečevalcev denarja. Kje so bili bankovci napravljeni, še niso dognali, sumijo pa, da so bili napravljeni v kakem zakotnem obmejnem laškem kraju.

Primorske ladjedelnice. Največja naša ladjedelnica je Stabilimento tecnico v Trstu. Ta je zaposlena največ z zgradbo ladij za vojno mornarico in ne pride zaradi tega toliko v poštev za trgovske parnike. Enako tudi ladjedelnica na Reki. Ladjedelnica »San Rocco« je zgradila lansko leto 5 velikih parnikov. Za letošnja naročenih 6 parnikov. Posebno dobro uspeva tudi ladjedelnica v Tržiču, ki je zgradila letos tudi 5 velikih parnikov in izvršila več drugih del. Tudi ta ladjedelnica dela veliko za vojno mornarico. Za letošnja naročenih 8 novih parnikov, med temi tri križarke za Kitajsko. Najmanjša ladjedelnica je v Lošnju, ki se peča izključno le z manjšimi obrežnimi ladjami.

Ponarejen denar, in sicer laški, francoski in avstrijski kroži baje zopet po Goriškem. Ponarejalci so bržkone tudi člani laške družbe ponarejalcev denarja, katero so izsledili na Reki. Do sedaj so mislili, da je ponarejala ta družba samo laške bankovce, toda kakor kaže, so se pečali ti ljudje tudi s ponarejanjem avstrijskega in francoskega denarja.

Drobne vesti. Spomladanska konjska dirka v Trstu je določena na čas od 1. maja do 11. junija. — Tržaški mestni proračun bo razpodeljen na vpogled na magistratu od danes pa do 17. februarja. — O tatovih, ki so ukradli v trgovini Weiss v Trstu iz blaginje 3000 kron in v trgovini Gregorič v Trstu za 5000 kron, nima policija kljub vsemu prizadevanju še robene sledi. Sumijo, da so jo pobrisali tatovi z avstrijskim denarjem in blagom že v Italijo. — V Ronkih je razpisano mesto občinskega zdravnika. — Potopljen parnik. Pri Punto dei Ladri je nasel na pečine laški parnik »Liana«. Včerajšnji vihar je parnik dvignil, parnik se je prekucnil in potopil. Moštvo je rešil neki hrvaški parnik, ki je pripeljal slučajno mimo. — Velika jadri-

ca »Rucanica«, ki je vozila vino v Zader, je nasedla na pečine Maoni in je dobila težke poškodbe. Jadrnica je bržkotne izgubljena.

Boj za trgovsko visoko šolo.

Javnosti je še gotovo v živem spominu lanski dvomesečni štrajk slušateljev eksportne akademije na Dunaju, ki so hoteli na ta način izsiliti od vlade uradno priznanje iste za visoko šolo. Ministrstvo je takoj poseglo po ostrejših sredstvih, ki jih je pa pozneje, uvidevši svojo napako, skušalo na primeren način omiliti. Služateljstvo in dunajski industrijski krogi, ki so se po veliki večini tople zavzeli za upravičeno zahtevo po trgovski visoki šoli, so se dali končno potolažiti z obljubami, katerih je imela za vsako kulturno in gospodarsko zahtevo visoka vlada vedno mnogo na razpolago. Ostalo je vse — kakor je bilo pričakovati — le pri besedah; pozitivnega se ni ukrenilo ničesar. Nasprotno: kompetentni faktorji so se vendar odločili za korak, toda to pot za korak — nazaj. Oprirajo se na izjave nekaterih trgovskih in obrtniških zbornic, je vlada odločno izjavila, da goji proti priznanju eks. akademije za visoko šolo resne pomisleke, pač pa bo skušala v »doglednem« času ustanoviti posebno trgovsko visoko šolo.

Vpričo tega dejstva slušateljem ni preostajalo druge poti, kakor pot samopomoči. Na zborovanju dne 16. t. m. so sklenili z velikansko večino, napovedati štrajk do vključno 28. februarja s pripombo, da so pripravljene polagati od 15. do 25. februarja predpisane kolokvije. Vsa javnost, trgovska, obrtniška in industrijska društva, katerih odkrite simpatije so bile slušateljstvu vedno največja moralna zaslomba, so se tudi sedaj brez pomisleka postavila na stran stavkajočih.

Slovanska društva, pred vsemi pa strokovno društvo jugosl. slušateljev trg. ved »Jugoslavija« pa imajo zaznamovati še poseben uspeh v tem, da so jim bile od strani nemškega strokovnega društva v polni meri pod častno izjavo garantirana vsa akademska prava na bodoči trg. vis. šoli. Lansko podobno izjavo, v kateri so se vsa obstoječa društva obvezala z vso silo udušiti morebiti pojavljeno narodnostno hujškanje in solidarno pobijati vsakršne predprave poodnih narodnosti, so Nemci hoteli sebi v prid modificirati, čemur se je predvsem uprla »Jugoslavija«.

Vsled njenega energičnega nastopa, ki se je kazal posebno v tem, da je društvo zagrozilo onemogočiti stavko, je zmagalo docela stališče »Jugoslavije«, ki si je po teh dogodkih, vključ s svojo skromnemu številu (60 : 600) pridobila odločilni vpliv pred vsemi društvi.

Tudi slovenska javnost bo gotovo vedela ceniti vztrajni boj, ki ga bje slušateljstvo eks. akademije zama in zama skozi dolgo vrsto let in to še tem bolj, ker so v tej borbi v veliki meri zainteresirani naši lastni sinovi Bog daj, da bi velike žrtve, ki jih prinaša, kakor posameznik, tako tudi celota za dobro in pošteno stvar, ne ostale brez trajnega uspeha.

Novinarska sekcija »Jugoslavije«.

Dnevne vesti.

† **Dopolnilna volitev za kranjski deželni zbor.** Na shodu klerikalnih zaupnikov na dan Žitnikovega pogreba je bilo povedano, da bo nadomestna volitev za deželni zbor še tekom meseca januarja. Vlada pa si je premislila in bo razpisala nadomestno volitev na podlagi novih volilnih imenikov.

† **Kupčija je kupčija.** Dunajski krščanski socialisti, ti vzorniki naših klerikalcev, so imeli te dni pod predsedstvom princa Liechtensteina strankarski shod, na katerem so med drugim sklenili, da smejo katoliški listi prinašati samo inserate katoliških firm. Taka je krščansko socialna morala v teoriji — kaka pa je v praksi, to se je tudi sedaj pokazalo pri vodilnem krščanskosocialnem listu, pri dunajski »Reichsposti«. Ko je umrl ravnatelj neke dunajske banke, navdušen in zaveden Žid, se krščansko-socialna »Reichspost« ni prav nič ženirala prositi po svojem odpisancu za parte-inserat. A da bi prikrla, da je umrl mož Žid, je nad parte postavila — križ! Zdaj je umrl bančni ravnatelj Morawitz, tudi navdušen Žid, in zopet je »Reichspost« po svojem odpisancu prosila za parte-inserat, kajti prostovoljno itak skoro nihče ne inserira v tem samo med duhovniki razširjenem listu. Morawitzevi sorodniki pa so bili previdni. Dali so sicer »Reichsposti« velik parte-inserat — to je v dunajskih listih jako draga stvar — a prepovedali so si križ na parte-inseratu

in si izrečno izgovorili, da mora biti v inseratu povedano, da bo pokojnik pokopan na židovskem oddelku centralnega pokopališča. »Reichpošta« ni dolgo omahovala med sklepom stranke in ponudnima 500 K in segla je po — kroničar ter prinesla parterist navdušenemu in zavednemu židu brez križa in z naznanilom, da bo pokojnik pokopan na židovskem pokopališču. Za 500 kron zataji pravi klerikalec celo svojo stranko. Škandalozno na tej stvari je, da krščansko-socialna stranka na eni strani široko odpira usta in oznanja bobneče principe, na drugi strani pa jih zataji v tistem hipu, ko zažvenketajo kronice.

+ **Vodiški škandal in policijska oblast.** »Slovenec« bi rad odvrnil od ljubljanskega škofa in različnih drugih duhovnikov vsako skrivno na vodiških škandalih in vso odgovornost zvrnil na državno policijsko oblast. Ni dvoma, da je državna policijska oblast v največji meri kriva, da so se te goljufije godile nemoteno toliko mesecev. Vrhovni šef policijske oblasti v deželi je po ministrski naredbi z dne 19. januarja 1853., št. 10. drž. zakonika **deželni predsednik**, na deželi pa opravlja policijsko oblast **okrajni glavar**, kakor to določajo temeljni načrti za organizacijo policije z dne 10. julija in 10. decembra 1850. Med drugim je dolžnost okrajnega glavarja vzdrževati javni in postavi red. V to svrhu ima opazovati in odvrčati vse, kar bi se ne strinjalo z javnim redom (preventivno-administrativno delovanje), ima izsledovati prestopnike in dotičnike izročati pristojnim oblastvom v kaznovanje, ima zaznavati javno ljudsko mišljenje ter o tem poročati deželni vladni, posebno še ima zasledovati poročanje listov in vpliv pisanja listov na ljudstvo in tudi o tem poročati vladi. Zlasti značilen je § 23., ki določa, da mora okrajni glavar vse odstraniti, kar je v nasprotju z javno odnositeljnostjo ter provzroča pohujšanje. Končno pridejo v poštev tudi določbe o »verski policiji«. Obstoječi predpisi o bogočastju obsegajo določbe glede vzdrževanja posebnega reda v verskih stavah in določajo tudi nadzorovanje božjih potov. Okrajno glavarstvo ima torej dolžnost nadzirati božja pota, romanja in podobne priredbe in je dolžno, če treba, tudi vmes poseči. Ni torej prav nobene dvoma, da je imelo okrajno glavarstvo službeno dolžnost intervenirati pri vodiških čudežih takoj, ko so se začeli; imelo je dolžnost vmes poseči, jih preiskati, jih ustaviti in krivce sodišču oddati. Toda okrajno glavarstvo ni izpolnilo te dolžnosti. Vedelo je, da se gode »čudeži«, da romajo ljudje trumoma v Vodice, da se ljudem denar izvablja, da se godi sleparstvo, ki je ob enem veliko pohujšanje, a vendar je mirno trpelo, da se je to mesece in mesece godilo, dasi je časopisje izrečno opozarjalo na to sleparstvo. Pa tudi **dež. predsednik** je s skrivnih dogodkov. Deželni predsednik kot najvišji šef policije v deželi je imel že na podlagi poročil v časopisih dolžnost vmes poseči ter okrajno glavarstvo pozvati »zur Erhebung, Amtshandlung und Bericht-erstattung«. Kaj je deželni predsednik storil, nam ni znano, faktum pa je, da se je sleparstvo v vodiškem farovžu pred očmi politične oblasti mnogo mesecev nemoteno vršilo in da so šele privatni ljudje naredili konec temu lopovstvu. Nas nič ne brizga, iz kakih nagibov, je policijska oblast trpela vodiško sleparstvo, mi je prišlo, da policijska oblast ni izpolnila svoje dolžnosti, dasi je bila mnogo opozorjena po poročilih orožnikov in po časopisih. Tista policijska oblast, ki sicer z neverjetno krutostjo kaznuje vsak najmanjši pregrešek in ki ji je vsakadenunciacija kakem graškem listu povelje, je vzlic neštetim opozoritvam v časopisju mesece in mesece trpela nepopolno sleparstvo. V tem oziru se popolnoma strinjamo s »Slovencem«. Postopanje policijske oblasti glede vodiškega škandala je bilo tako, da zasluži najbrezobzirnejši obračun v deželni zboru. To postopanje policijske oblasti pa še nikakor ne razbremeni ljubljanskega škofa in pri vodiških sleparijah udeleženi duhovniki samo zato niso bili toženi, ker vlada tega ni hotela, da torej državno pravdnitvo ni smelo storiti tega, kar bi bilo dolžno storiti. Odgovornost, ki zadeva vlado, za vodiške skandale je torej pravzaprav še večja, kakor jo slika »Slovenec«, a s tem ni krivda prizadetih duhovnikov, prav nič zmanjšana!

+ **Sam škof se pere v sobotnem »Slovencu«** glede vodiške Johance. Pozna se to po slogu, ki je lasten samo škofu Antonu Bonaventuri. Pere pa se jako slabo in, kar je tudi značilno, dokaj pozno. On piše, da je bil »vedno proti temu, da bi zahajali radovedni ljudje v Vodice, da ni Johanci nikdar pisal nobenih pism, še manj pa, da bi bil trdno prepričan o njenem trpljenju; da je imel pred sabo dva zdravniški izjavi, iz katerih pa ni mogel priti do jasnosti o celi zadevi; da je delal na to, da se stvar strogo preišče in dožene resnica, dotlej pa je čakal.« Torej proti temu je bil, da bi radovedni ljudje zahajali v Vodice, vendar pa je vse komedije v Vodicih mirno trpel celih 7 mesecev, dasi so napredni listi v tem času neprestano žigosali te komedije in pozivali svetne in duhovske oblasti, naj jim v javnem interesu že vendar enkrat napravijo konec! A ne samo to, škof je sam šel opetovano gledat krvavi pot potečo Johanco, saj sam pravi, »da se je peljal v Vodice dvakrat ali trikrat«. A vkljub temu »ni mogel priti do jasnosti.« Čemu ne? Ali je bil slep, da ni nič videl pri Johancinih produkcijah? Če je res bil za to, »da se stvar strogo preišče in dožene resnica,« zakaj ni takrat, ko je bil navzoč pri produkcijah, stopil k Johanci in se prepričal, kako »krvavi«. Če je mogel to storiti Valjavec, čemu bi tega ne mogel sam škof? Škof pravi, da je laž, da bi bil on pisal kako pismo Johanci, a priznava v isti sapi na drugem mestu, »da je sporočil benediktinkam in — Johanci, da pride na Reko v tej zadevi.« Končno pa bi še vprašali, čemu škof docela zamoči dejstvo, da je povabil Johanco v svojo palačo in jo tam dal preiskati po zdravniku dr. Dolšku in profesorju bogoslovja dr. Ušeničniku? Ali se morda boji, da bi to dejstvo morda vendarle lahko omajalo njegovo apodiktično trditev, da so njegove roke povsem čiste glede vodiškega škandala? Prazen strah, saj je stvar, in naj še škof dela še tako lepega in naj si še tako umiva roke — tako vsestransko dognana in jasna, da ni sredstva, ki bi moglo škofa oprati pred upravičenim očitanjem, da je bil vodiški škandal mogoč samo, ker je škof komedijo aktivno in pasivno podpiral in pospeševal!

+ **Poglavje o pravici.** Pretekli teden je bil pred tukajšnim sodiščem obsojen v petmesečno ječo Fran Eržen, ker je na neki menici za 750 K pomorenil podpis svojega strica. To je tisti Eržen, ki je bil glavna priča v znanem procesu proti Ivanu Kregarju radi volilne sleparije pri predznajnih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Iz dejstva, da je bil ta mož obsojen, kuje sedaj »Slovenec« političen kapital in skuša s to obsodbo dokazati, da je Ivan Kregar kot nedolžno jagnje prišel na zatožno klop zaradi volilne sleparije, češ da je sedaj čisto jasno, da je Eržen po krivici ogradil Kregarja radi onega zločina. Počasi, klerikalni prijatelji! Stvar pa vendarle ni tako enostavna, kakor jo hoče naslikati brummi »Slovenec«, ki bi rad naslikal nesrečnega Eržena kot nekako kupljeno orodje napredne stranke proti ubogi »žrtvi« — Ivanu Kregarju. Pred vsem bodi konstatirano, da ni imel Eržen prav nobenih stikov z napredno stranko in da je izvrševal volilne sleparije skupno s Kregarjem na Kregarjevem stanovanju proti obljubi, da mu bodo klerikalci preskrbeli dobro in udobno službo. Ker pa Kregar-Erženove volilne manipulacije niso imele tistega uspeha kakor se je pričakovalo, seveda tudi klerikalci niso držali napram Erženu svoje obljube. Možno je prišel v bedo in v tej svoji bedi je hotel z ovadbo svojega sodelavca pri volilnih sleparijah klerikalce prisiliti, da izpolnijo to, kar so mu obljubili takrat, ko so ga potrebovali. Prišlo je na to do sodne obravnave proti Erženu in Kregarju, za katero je bilo delegirano porotno sodišče v Celju. Kaj je ta sodna obravnava dognala, je še vsakomur v živem spominu. Dognalo se je nad vsak dvom vzvišeno, da sta Kregar in Eržen res izvršila one, da se blago izrazimo, volilne manipulacije, ki so bile navedene v obtožnici. In moza bi bila brez dvoma oba obsojena, ako bi jima ne prišel na pomoč srečen slučaj. Eržen je bil takrat obtožen tudi radi neke navadne goljufije. Posrečilo pa se mu je svoje bedno, da, naravnost obupno stanje naslikati v tako drastičnih barvah in deloma tudi dokazati, da je ono dejanje izvršil v skrajni sili, da je vzbudil v najvišji meri sočutje porotnikov. Porotniki so ga hoteli oprostiti. Pri tem pa so se postavili na stališče: ako oprostimo enega obtoženca radi navadne goljufije, moramo drugega obtoženca, dasi je njegova krivda dognana, tem preje oprostiti, ker je njegov zločin političnega značaja. Takšno je bilo stališče celjskih porotnikov, kar

se-le-ti po končani razpravi sami odkrito povedali vsakomur, ki je hotel to slišati. In tako se je zgodilo, da so porotniki tako glede Eržena, kakor glede Kregarja zaslišali krivdorek, na kar je sodišče oba oprostilo. Da torej Kregar ni bil obsojen, se ima zahvaljevati srečnemu slučaju. Ako bi bil njegov tovariš na obtožni klopi Eržen že v Celju obsojen radi navadne goljufije, kakor je bil sedaj v Ljubljani, bi bil takrat obsojen tudi on — Ivan Kregar. Za to se ima Kregar samo bogu zahvaljevati, da je bil ob enem z njim na zatožni klopi tudi Eržen. Za to se nam zdi kaj malo umestno, ako sedaj »Slovenec« kriči, da je obsodba Frana Eržena, katerega je — mimogrede povedano — podpisoval menice tudi sam škof Anton Bonaventura Jeglič — zadoščene za g. Ivana Kregarja in da se je s tem pravica izkazala. Prepričani smo namreč, da je »Slovenec« s tem, da je znova pogrel umazano Eržen-Kregarjevo afero, storil zelo, zelo malo uslugo častitemu gospodu Ivanu Kregarju, katerega je pač leželo na tem, da že zrase trava nad zadevo, ki mu v javnosti ni ravno služila v čast! —

+ **Imenovanje v politični upravi.** Višji okrajni komisar Edvard Grunn je imenovan za okrajnega glavarja na Kranjskem.

— **Smrtna kosa.** V nedeljo je umrl v Ljubljani g. dr. Rado Pesjak, sekundarij deželne bolnice, v starosti 30 let. Pokojnik je bil somišljenik napredne stranke. Smrtne njegove ostanke so prepeljali danes popoldne v Kamno gorico, kjer se vrši pogreb jutri v sredo ob 11. dopoldne. Rajnkemu bodi ohranjen blag spomin!

— **Javno predavanje.** »Akademija« priredi v petek, dne 23. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« javno predavanje. Predava g. prof. dr. Pavel Grošelj o temi: »Na grobiščih prirode. Slike iz življenjske preteklosti naše zemlje«. Predavanje pojasnjuje sklopične slike. Vstop vsakemu prost. — S tem prične »Akademija« svoja redna predavanja, ki se bodo vršila vsak drugi teden. Če bo mogoče tudi vsak teden. Na programu ima odbor zelo aktualna vprašanja ter upa, da bo zadovoljil svoje poslušalce.

— **Slovenski klub** so te dni osnovali v Belgradu živčici Slovenci. Klub si osnuje svojo čitalnico in knjižnico. Njegov smoter je organizirati v Belgradu in v Srbiji živčice Slovence in poglobiti bratske stike med srbskim in slovenskim narodom. Kakor nam javljajo, bo predsedstvo »Slovenskega kluba« prevzel kustos »Narodnega muzeja« g. dr. Niko Župančič.

Z Viča. Vičanom je še v spominu, kake velikanski šum so napravili očetje franciskani radi sklepa občinskega odbora glede žganjetoča, mirovnega sodišča in radi sklicanja občinskih sej, celo javni shod so sklicali ter s tem skušali sebe pokazati svojim ovčicam kot pravi ljudski in občinski prijatelji. Na drugi strani pa so hoteli nasprotniki očrtniti ter jih predstaviti občinstvu kot prave škodljivce občine in celega naroda. Tako naši patri in njihovi podrepaniki! V svoji ludobolji šli so še celo tako daleč, da so vložili pritožbo na deželni odbor. Ko je deželni odbor na njihovo pritožbo zahteval od županstva pojasnilo, se je seve stvar pokazala v pravi luči: Konstatiralo se je, da so ti gospodje na čelu jim seveda bivši liberalci g. Gorjup, vedoma neresnico trdili, tako na javnem shodu, kakor tudi v pritožbi na deželni odbor. Razume se, da deželni odbor na podana mu pojasnila ni mogel drugega, kakor da je velel županu, naj skliče seje ob času, v katerem ne bodo pristali S. L. S. zadržani se udeleževati redne službe božje. To je vse, kar se je na omenjeno skrupulacijo zahtevalo. Kaj pa se tudi hoče, če je vse v redu. Ko se je pa stvar pri prihodnji občinski seji obravnavala, so si izprosil časa do konca leta, a pri drugi seji so jo junaki odkurili tako, da slučajno odbor ni bil sklepčen! Seveda o tem ne bo oni gobezdavi dopisnik v »Slovencu« nič pisal. Ko bi naprednjaki in sociji igrali v občinskem odboru tako vlogo, kakor jo igrajo pristaji Ešes, kak vršič in šum bi bil v farovžu. G. katehet, ki uči v šoli otroke, da naj svoje starše sovražijo, bi se od samega veselja dvakrat na glavo postavil, g. Teodor, bi si pa kupil dallnogled, da bi videl do Ljubljane, ne samo do Glinca. G. župnik damo prav primeren nasvet, seve če ga hoče upoštevati: pusti naj svoj sedež namestniku, s tem bo naredil veliko uslugo ubogim lastnim pristajem, katerih je vedno manj, fihhranil bo pa tudi sebi ponoven fihjasko, da za svoj lastni predlog sam in zopet sam glasuje. Kot tihi opazovalec občinskih sej moram samo konstatirati: ako bi ne bilo pri občinskih sejah vsk, bi se

vaši ljudje prilagodili popolnoma tekočim razmeram, a vi samo ovirate delo in prav tukaj se da natančno določiti, kdo v občini dela prepri in kdo je tisti, ki hoče vedno netiti strankarske strasti. — **Tih opazovalec.**

Umri je profesorju Davorinu Majcenu v Novem mestu sinček Boris v nežni mladosti 6 let. Naše sožalje!

— **Nečuvano postopanje kaplana Gnidovca.** Piše se nam: V Žužemberku se je dogodil zopet slučaj, katerega je treba zabeležiti. Pred kratkim je bil kaplan Gnidovec poklican k neki umirajoči ženski, da bi jo prevlekel s svetimi zakramenti. Kaplan se je res odzval. A ko jo je izpovedal, je obrnil stolo in je ni maral obhajati v njeni hiši, ker živi skupno z nekim moškim. Ta je bil sicer že šel k dekanu, da bi ju poročil, a dekan tega ni hotel storiti. Zahteval je od nje krstni list, a ker ga ona ni mogla iti iskati, je prosil dotični mož dekana, naj on preskrbi in da bo poravnal stroške. Ali dekan ni maral storiti te usluge. In tako sta živela dalje. Ker ni maral kaplan Gnidovec žensko obhajati v njeni hiši, so preselili tuji ljudje umirajočo v sosedno hišo, kjer jo je pač obhajal, a pod pogojem, da ne govori nikdar več z onim možem. Je li to po katoliški morali? Kaj pa, ko bi mi omenili večerni izprehod gospoda Gnidovca iz Dvora v Žužemberk? Ali mu niso še tla vroča postala pod nogami? Hoče li slišati še kako pikro iz ust zapeljanih deklic? Ali mu je znano, da so prepri pri Hočevarjevih na Dvoru na dnevnem redu zaradi njega? Poberite gospod Gnidovec vendar enkrat že šila in kopita in pojdite iz Žužemberka, ko vendar vidite, da vas nihče ne more videti, da še celo vaš prijatelj, s katerim bi morala skupno v rog trobiti in klicati svoje farane pod klerikalno okrilje, komaj čaka, da greste iz Žužemberka, ker potem bo zavladal mir in Žužemberčani bodo peli »Te deum laudamus« razen Adamčka in nekaterih vaših privrženecv.

— **Poroča.** Poročil se je danes v Idriji g. Josip Šepetavec, bivši idrijski župan, z gospo Marijo Stravsovo. Čestitamo!

— **Dunajski Slovenci** se vabijo k sklopičnemu večeru, ki se vrši v soboto 24. januarja t. l. ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani »Slovenske besede« (Hotel Post). Na sporedu so prve gorske in jamske lepote naše domovine. Vstop je prost, čisti prebitek se porabi v namen šole za slovenski jezik.

— **Tiralica.** velik kriminalni roman v dveh dejanjih, je jako lepo izdelan in čeravno popolnoma modern, vendar mistično navdahnjen igrokaz. Priredil in vpriporil je to dramo znani Franc Hofer. Krasni naravni posnetki, še nikdar pokazane vizije, polno nikdar vidne senzacije, povzdigujejo splošen učinek te drame, ki se predvaja danes v kinematografu »Ideal«. Poleg tega je na sporedu še učinkovita, smeh vzbujajoča veseloirga v dveh dejanjih »Dovršena kuharica«.

— **Nesreči.** Ko je šel prednočnem iz službe strojevodja južne železnice Ivan Premk, je krenil čez železniški tir, kjer je stal voz. Mimogrede se je oprjel za odbijač. V tem pa pride stroj, s katerim so zmenjavali in nabirali vozove za vlak ter porine nek zraven stoječ voz tako, da je odletel z odbijači v tega, ki se ga je držal Premk ter mu pri tem zmečkali levo roko. Poklicali so takoj železniškega zdravnika, ki je dal poškodovancu prvo pomoč in mu nasvetoval, da naj gre v bolnišnico, česar pa ni storil, ampak je ostal rajši v domači oskrbi. — Minuli teden se je na drsališču drsala 13letna učenka Marija Golobova iz Glinke ulice št. 4, kjer je padla in si izpahnila v členku levo nogo. Ostala je v domači oskrbi.

Društvena naznanila.

— **Telovadno društvo »Sokol«** v Idriji ima v soboto, dne 24. t. m., ob 8. zvečer v svojih prostorih redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Pridite vsi!

Prosveta.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Na mnogostransko zahtevo se ponovi v četrtek, 22. januarja krasna Schönherrjeva komedija v 3 dejanjih »Zemlja«, ki je dosegla ob prvi vpriporitvi najlepši uspeh ter nudila občinstvu največji umetniški užitek. Delo je umetniško dovršeno; o njegovi vsebini so obširno poročali in razpravljali vsi naši listi.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Kot odgovor na različne vesti, ki krožijo po mestu, o obustavi plač in odpustu dramskega oboja, izjavlja podpisana uprava, da so iste samo v toliko istinite, v kolikor je potrebno,

da se zasigurajo gaže domačemu ensemblu tudi za mesec marec t. l.; le v tem slučaju, ako bo obisk slovenskega gledališča od strani občinstva v bodoče ostal tako nepovoljen in maloštevilen, kot je bil v prvi polovici januarja, bi se moralo igralsko oboje zopet skrčiti na prvotno število. Vodstvo slovenskega gledališča je, prizadevajoč si po možnosti ustreči občinstvu, izpopolnilo dramsko oboje, kar je seveda imelo posledico, da so gaže narasle — od novembra 1913 do 15. jan. 1914 za 1300 K mesečno, v kojih pokritje pa nikakor ne zadostuje — po odbitku sorazmerno visokih dnevnih stroškov — neznamiti dohodki dramskih predstav in subvencija mestne občine ljubljanske. V pojasnilo repertoara: Sedanje deficite literarnih del »Tekme«, »Očeta«, »Sveta«, »Ljubimkanja« pokrili so suficiti »Kinematograf«, »Revčka Andrejčka«, »Brata Martina« in »Sladkostij rodbinskega življenja«. Uprava mora tudi v bodoče skrbeti za to, da spravi v sklad blagajno in umetniške zahteve inteligentnega občinstva, katero pa žal ni polnilo gledališča pri predstavah, ki so bile vpriporjene samo zanj; nič manj pa se mora ozirati tudi na želje in zahteve širše publike, koji služi sicer gledališče samo v zabavo, toda katera edina omogočuje upravi pokrivati materialne deficite predstav, namenjenih za literarne kroge in inteligenco. Več o slov. gledališču koncem sezone. — **Borštnik.**

— **Verdijev operni ciklus na našem odru** se pomnoži še za eno največjih oper, namreč z dramičnim »Rigolettom«, ki je v Ljubljani posebno priljubljen. Hrvaška predstava bo vzorna saj pojo glavne vloge prvi solisti. Največjo naslovno vlogo poje prvi pri nas g. Marko Vušković, ki kaže v pevskem in igralskem oziru vso svojo sijajno umetnost baš v vlogi dvorskega norca. Pravkar se je vrnil iz Lvova, kjer je železreden triumfe in bil obsut z vencami in odlikovanji. Rigoletto je ena izmed najboljših Vuškovićevih vlog, ki jo predstavlja z igralskega in pevskega stališča naravnost fenomenalno. Gilda ge. markize Strozzi je še v najlepšem spominu izza gostovanja pred dvema letoma. Takrat je vso publiko fascinirala s svojo krasno igro in rafinirano koloraturo. Nov bo g. T. Lowczyński v veliki tenorski partiji vojvode, gđc. altistka Valentijeva kot Maddalena in g. Lesić kot Sparafucile. Veliki zbori in ansambli prizori so razkošni. Opozorjamo, da je par lož, nekaj ložnih sedežev, balkonskih in galerijskih sedežev še na razpolago. Prostore pa naj si kupi vsakdo takoj, ker je gotovo, da bosta obe predstavi v par dneh že razprodani. Glede operete »Poljska kri« je za naše gledališče posredoval sam g. skladatelj O. Nedbal, da je 27. t. m. predstava omogočena, dasi je to opereto že nakupilo tukajšnje nemško gledališče. Gosp. ravnatelj Schramm je predstavo kulantno dovolil, kar priznalo konstatiramo.

— **Seja Umetniškega odseka »Matičnice Slovenske«** bo v sredo, dne 21. januarja 1914 ob šesti uri zvečer v Matičinih prostorih (Kongresni trg 7). Predmet: Izdajanje umetniškega zbornika. 1. Poročilo Matičine uprave o prednasvetih. 2. Ali naj obsega publikacija zgolj reprodukcije, ali pa naj bodo v njej tudi teksti? 3. Format in obseg publikacije. 4. Koliko barvne naj bi bile reprodukcije? 5. Slučajnosti. — Na to sejo so vabljeni vsi slovenski upodobljajoči umetniki.

Rnjževnost.

— **Literarna pratika za leto 1914.** Pisatelji so se združili, da podajo našemu narodu vsako leto pratiko, ki naj poda nekako sliko našega literarnega delovanja. Pridružil se jim je Hinko Smrekar, ki je oskrbel prakti originalne slike v pratikarskem delu. Vsaka teh slik je tako originalno zamišljena, da moramo priznati umetništvo v tem delu in ne bomo že zaradi njih zamerili pratikarju uredniku če se bo kdaj v letu zmotil v prorokovanju dežja ali vročine. Napise za mesece je zložil Oton Zupančič. Ni nam treba naglašati njih vrline, znano je, da smemo od Zupančiča pričakovati vedno kaj dobrega, dasiravno seveda teh kratkih verzov tudi ne smemo meriti s prestrogim merilom, kakor ostale njegove pesmi, ki so skoz in skoz dovršene. Ljubko lahko se pesmi C. Golarja, v svojem Belem in rdečem petelinu pa je prav spretno naslikal nekoliko bizarno zgodbo o starem samotarju, ki gre svojemu sosedu zažgat hišo, ker mu je razžalil edinega prijatelja, belega petelina. Fran Govekar je podal odlesek večjega romana izza francoskih časov v Iliriji. O Zlatorogu je podal zanimivo študijo A. Funtek, ki prilaga do zaključka, da so se morali vsi poizkusiti, spraviti Zlatoroga na oder, ponesrečiti, ker ima vse pre-

malo dramske sile. Levstikov Okvir brez slike nam predstavlja nadmoralno zakonsko dvojico, ki se ne obotavlja ustvariti si boljše življenje iz denarja, ki ga mu je zapustila zavržena hčerka, ki je krenila s prave poti. Dr. Fr. Ilesič je podal filozofično studijo o žrtvah, dr. V. Mole pa Rodinove misli o umetnosti. Glonarjev sveti Hieronim ne bo našel prave milosti pri ženskem svetu. O Keitju in sledovih Maeterlinckove filozofije pri njem piše dr. V. Zupan. Nekoliko manj novelistično je Meškoovo Pismo, ne posebno nova snov. Ljubki sta pesnici Aleksandrov-Murna in pesem Maistra, Vasovalec. Tudi Rabindranath Tagore je zastopan v pratiki. Fr. Milčinskega Kralj Matjaž slika v obliki pravljice zapekljivosti vinske kapljice. Tovariš Kladvišek Podlimbarskega pa nam predstavlja dogodbo iz nekdanjega vojaškega življenja. Dr. I. Lah opisuje alegorično kako je prišel napuh med Dolenjce. In končno M. Pugelj, dosti truda ga je stala ureitev pratike in ne želimo mu, da bi se mu zgodilo po Skopčevi drugi zapovedi. Upamo na svidenje prihodnje leto, če tudi potegnjeno.

— Slovenski sokolski koledar za 1. 1914. se je zakasnil v tiskarni in izide prihodnji teden. Najprej se ga razpošlje družtvom, ki so ga naročila po statističnih polah, potem šele ostalim, ki so ga naročili po dopisnicah. Društva, ki ga doslej še niso naročila, opozarjamo, da se tiska sokolski koledar le v omejenem številu. Letošnji letnik bo vseboval lepo zbirko člankov izpod peresa priznanih sokolskih pisateljev; prinesel bo tudi več slik. Stane 1 K, s pošto 10 v več in se razpošilja le proti naprej vposlanemu znesku, oziroma po poštne povzetju. Naročila naj se pošiljajo na Vadiateljski zbor Sokola v Kranju.

Razne stvari.

* Panamski prekop bo odprt za redni promet dne 1. januarja 1915.

* Tango. Višji poveljnik gardnih čet v Petrogradu je prepovedal častnikom plesati tango v uniformi.

* Umrl je v Parizu znani francoski preiskovalec Afrike Ferdinand Fourreau.

* Nesreča v rudokopu. V rudokopu pri Garase na Francoskem se je razletel cilindrični stroja za svedre.

* Trije delavci so bili na mestu mrtvi, deset je težko, več pa lahko ranjenih.

* Izbruh vulkana Sakura - Shimamachi. Vulkan Sakura še vedno bljuje. Cel otok je že pokrit s pepelom in lavo in tudi sosednje obrežje je daleč na okoli skoraj popolnoma uničeno.

* Poneverba. Na Dunaju so aretirali provizoričnega ravatelja kneževskoškofjskih posestev Rudolfa Schernhorsta, ker je poneveril pri upravi tekoma 4 let več kot 150.000 K.

* Prijel ponevernik. Blagajnik New York Herald v Parizu Laporte je poneveril 140.000 frankov in pobegnil. Aretirali so ga v družbi dveh ljubic v Southamptonu. Pri njem so našli še 27.000 frankov.

* Laška zračna flotila. Laška vlada namerava popolnoma preurediti in zelo pomnožiti svojo zračno flotilo. Se v prvi polovici tekočega leta namerava ustanoviti 3 nove oddelke s skupno 21 letalnimi stroji različne velikosti.

* Stavka železničarjev na Portugalskem postaja vedno bolj nevarna. Stavkujoči so pri Lisabonu pokvarili na več mestih progo, vsled česar so padli trije vlaki s tira. Več potnikov je bilo težko ranjenih.

* Tajna poroka danskega princa. Danski princ Aage, bližnji sorodnik kraljev je vzel večnevni dopust, da bi se peljal na Finske otoke. Aage pa se je peljal v Turin, kjer se je skrivaj poročil s hčerko bivšega laškega poslanika v Kodanju Calvi di Pergola.

* Stavka odvetnikov. V Genovi se je zbralo, kakor poročajo iz Milana, 250 odvetnikov, ki so sklenili, da se ne udeležijo nobene, niti civilne, niti kazenske obravnave, kot protest proti zavlačevanju obravnave zaradi pomanjkanja sodnikov.

* Newyorško prebivalstvo. Mesto New York šteje 6.477.663 prebivalcev. V 31.712 tovarnah je zaposlenih 945.000 delavcev in delavk. Ti prejema letno plačo 607.755,26, ti delavci naredijo blaga v vrednosti skoro tri tisoč milijonov dolarjev.

* Zagoneten umor. V Wiesbadenu je napadel do sedaj še neznan zločinec soprogo trgovca z mlekom Schweitzer, jo zadavil in nato obesil. Kot zločinca sumijo nekega mladega neznanega človeka, katerega sta vzela zakonska pred kratkim na stanovanje, ne da bi ga vprašala za ime.

* Stavka v južni Afriki je razun v Pretoriji in v Durbanu ponehala. Železničarji in rudarji so šli skoro vsi na delo. Voditelji delavcev so razun dveh vsi zaprti. Vlada je odpustila odpočiscane vojake - rezerviste, tako da je sedaj pod orožjem še kakih 30.000 mož

redne vojske. Stroške mobilizacije računajo na približno 5 milijonov mark.

* Blazna mati. V Herni na Nemškem je zblaznela žena rudarja Zitzkovskega. V blaznosti je pograbil svojo 7 tednov staro dete in ga vrgla ob steno. Ko se je prepirala, da je otrok mrtev, je hotela napraviti isto s svojim triletnim sinom. Rešili so otroka sosedje, ki so udrli v stanovanje in blazno mater zvezali in odpeljali v blaznico.

* Ruski vohuni. Minuli teden so aretirali v Krakovem 7 ruskih vohunov. Pri njih so našli nebroj skic in načrtov raznih obmejnih utrdb in železniških objektov. Med aretiranci je tudi slušatelj lyovske tehnike vitez pl. Jascynski. Govore, da so razkrili zelo obsežno vohunsko družbo, ki je bila v zvezi z različnimi častniki, od katerih so izvalili več vojaških tajnosti.

* Žrtev poklica. Na progi pri Herzogenrathu je pritrdjeval železniški ključavničar Körver vijake pri menjalu tirov. Pri delu se mu zatankile med tračnice klešče in v istem času se je približal brzovozni tvorni vlak. Körver je uvidel, da bo skočil vlak s tira, če ne odstrani klešč. Ne oziraje se na nevarnost, je potegnil z vsemi močmi klešče iz vijakov, vlak je srečno prepeljal menjalo, toda Körver se ni mogel več umakniti in je prišel pod stroj, ki ga je popolnoma raztrgal.

* K samomoru inženirja Spitzerja na Dunaju, o katerem smo poročali, da se je zabarikadiriral v svojem stanovanju, si prezel žile in se ustrelil, poročajo iz Brna, da je izvršil Spitzer samomor, ko je izvedel o smrti svojega brata v Moravski Ostravi. Tudi njegov brat je umrl nasilne smrti. Našli so ga mrtvega v njegovem stanovanju, in sicer popolnoma slečenega. Dognali so, da je bila zvečer pri njem neka ženska, ki je zapustila šele proti jutru njegovo stanovanje. Stranke so slišale iz njegovega stanovanja glasen prepir in ropot. Policija išče sedaj tisto žensko, ki bo gotovo kaj vedela o celi zadevi.

* Zasačena hotelska tatvina. Iz Monakova poročajo sledečo zanimivo vest o dveh hotelskih tatovih. V Monakovo je prišel neki bogat Anglež s svojo ženo. Imela sta s sabo dragocenosti, vredne skoraj pol milijona mark. V Monakovem je opazil Anglež, da mu sledita na celi poti dva neznanca gospoda, ki nočujeta vedno, če je le mogoče, v istem hotelu kot on. Obvestil je o tem policijo, ki je uvedla pri osumljenih hišno preiskavo. V sobi so našli v nekem zaboju velikansko kačo. Osumljenca sta priznala končno, da sta hotela Angleža okraštiti. Hotela sta spustiti ponoči v sobo kačo in medtem, ko bi Angleža pobegnili, izvršiti tatvino. Dognali so, da sta zelo nevarna in predrzna hotelska roparja.

* Pohabljenec brez nog, roparski morilec. Pred porotnim sodiščem v Rennesu na Francoskem se je vršila te dni zanimiva obravnava. Obtožen je bil neki pohabljenec, ki je izgubil pri neki železniški nesreči obe nogi. Mož vleče lepo pokojnino in živi prav udobno. Navadil se je, da hodi s pomočjo rok in je pri tem tako uren, da ga marsikak pešec ne dohaja. Poleg tega je izbiran plezalec. Ta človek je pristavil neko nožestvo na okno prvega nadstropja in splezal v spalnico svoje sode bogate kmetice. Vedel je, da ima žena doma 1300 K denarja. Udril je okno in napadel starko. Ko je mislil, da je žena že mrtva, je vzel denar in skočil zopet na okno. Medtem se je žena zopet osvestila in je začela klicati pomoč. Mož je skočil nazaj in jo začel zopet daviti. Medtem so prišli domači in so roparja prijeli. Mož je pri obravnavi vse priznal. Porotniki so ga spoznali krivega in sodišče ga je obsodilo na šest let prisilnega dela v Novi Kaledoniji.

* Iz ljubezni. V Monticellu N. Y. se je 24. decembra l. l. vršil pogreb bivšega pokrajinskega pravika Melvin H. Coucha. Dobili so ga v njegovem uradu, ki se nahaja v tempelnu prostozidarske lože v umirajočem položaju in predno je mogel dospeti zdravnik, je bil že mrtev. Ko so žena pokojnega in njegovi prijatelji nekoliko natančneje preiskali urad, so dobili špansko steno, ki je ločila glavni urad od nekega manjšega urada. V tej sobi so dobili lepo, ponosno ženo, staro kakih 40 let, ki je povedala, da se imenuje Adelaide Brance in da je iz ljubezni do pokojnega bila že 15 let pri njem zaprta. Policija je sprva to ženo prijela, ker jo je sumila, da je v zvezi s smrtjo odvetnika, vendar so jo pozneje spustili, ko je koroner izpovedal, da je odvetnik umrl radi počene srčne žile. Miss Brance je hotela biti navzoča pri pogrebu odvetnika, toda ker je vdova protestirala, se Brance ni udeležila pogreba. Miss Brance je izpovedala sledeče: »Zakaj ste tako grozni in mi ne dovolite, da sem navzoča pri pogrebu moža, katerega sem tako srčno ljubila. Ljubila sem ga bolj kot vse življenje. Vedela sem, da je poročen, toda zaklela sem se, da ostanem nje-

gova sužnja do njegove smrti. Prvič sem videla Mr. Coucha, ko sem prišla v njegov urad prodajati neko knjigo o življenju admirala Dewey. Takoj ko sem odvetnika zagledala, sem se zaljubila v njega. Postala sem njegova, on je postal moj prijatelj, dokler se nisem začela bati, da odkrijejo mojo ljubezen. Tu mi je Mr. Couch poleg svojega urada pripravil majhno stanovanje, kjer sem bila zaprta zadnjih petnajst let, ne da bi kdo kaj vedel o tem. Bila sem steno-grafinja rajnkemu, svetovalka in žena, sploh vse, kar je hotel, sem mu naredila. Zakaj sem tako delala, sama ne vem. Ljudje me bodejo obsodili, toda to mene ne briga. Odkar je on umrl, nima svet nobenega veselja več za mene. Vendar upam, da kakor hitro sprevidijo, da nisem kriva smrti pokojnika, odidem iz mesta in si kje poiščem delo. Miss Brance je ostala pod policijskim nadzorstvom, ker sumnja, da je ona odvetnika skrivaj umorila, še ni popolnoma razjasnjena.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 20. januarja. Zbornica je danes močno obiskana in poslanci z veliko napetostjo pričakujejo rešitve kritičnega položaja. Pred dnevnim redom je izjavil češki agrarec Staněk, da češki agrarci ne nameravajo preprečiti finančnega načrta marveč zahtevajo njega čim prejšnjo rešitev. Stranke večine so one, ki s svojim dodatnim predlogom zavlačujejo rešitev in sesijo deželnih zborov. Vlada gleda to početje z neodpustno apatijo ter je prelozila celo češko-nemška sprava pogajanja. V teh okoliščinah češki agrarci ne morejo olajšati vladnim strankam stališča ter zahtevajo, da državni zbor sprejme predlog mešane komisije in potem prekine svoje zborovanje, pa tudi v proračunskem odseku ne pri-pustje češki agrarci nobene seje pred prihodnjim torkom. Nato je zbornica prešla na dnevni red. Vrš se razprava o kompromisnem predlogu mešane komisije. Prvi je govoril češki agrarec Richter, ki govori obstrukcijskičen govor.

Dunaj, 20. januarja. Razpoloženje v vladnih strankah je tako, da bi bile rade pripravljene opustiti dodatni predlog, če se najde formula, ki jim omogoči, da se izvijajo brez blamaže. Ministrski predsednik Stürgkh je izjavil danes dopoldne poslancem, da stoji na stališču kompromisa mešane komisije in da vztraja vlada na tem, da mora zbornica najprej rešiti finančni načrt. Ob pol 2. konferira Stürgkh z voditelji strank večine.

Dunaj, 20. januarja. V konferenci načelnikov strank je ministrski predsednik Stürgkh izjavil: Vlada nima nobenega upanja, da bi gospo-ska zbornica sprejela kakršnokoli izpremembo h kompromisu. Zato apelira na stranke večine, da se prilagodijo temu stališču in prekličijo dodatni predlog na ta ali oni način. Voditelji večine so odgovorili, da morajo poročati svojim klubom in da bodo odgovorili danes dopoldne ob 4. V menu čeških agrarcev je poslanec Staněk še enkrat naglašal, da zahtevajo češki agrarci, da se dodatni predlog brezpogojno prekličje, da se o celi predlogi vrši še danes glasovanje in da se prihodnja seja parlamenta vrši šele v tork.

Dunaj, 20. januarja. V trenutku (pol 3.) zborujejo klubi. Med strankami večine vlada razpoloženje opustiti dodatni predlog in se udati. S češkimi agrarci se stranke pogajajo, da bi izpremenili svojo taktiko in pri-pustili: 1. da se reši finančni predlog, 2. da reši zbornica novelo k penzijskemu zavarovanju, 3. da reši službeno pragmatiko za državne učitelje, 4. da reši zakon o podražavljenju okrajnih šolskih nadzornikov in ne-katere druge manjše predloge. Stranke večine so za to, da se vrši prihodnja seja proračunskega odseka v tork.

Dunaj, 20. januarja. Triumvirat Fink, Gross in Šusteršič je žalostno podlegel. V zbornici gre le za to, da se najde izhod iz agrarnega veta proti nadaljnjemu zasedanju državne-ga zbora.

Pogajanja v parlamentu. — Pogoj čeških agrarcev. — Brezpogojno zadnje propozicije vlade.

Dunaj, 20. januarja. Pogajanja za končno rešitev finančnega načrta so trajala danes ves dopoldne. Zjutraj so imeli načelniki strank konfe-renc pod predsedstvom barona Fuchsa. Razpravljali so o raznih kompromisnih predlogih.

Ob pol 11. je bila oficijalna seja načelnikov posamičnih strank. Predsedoval je konferenci sam predsednik državnega zbora dr. Sylvester.

Dr. Urban je stavil predlog, naj se kompromisni predlog mešane komi-sije vrne finančnemu odseku, ki ga naj formalno tako preuredi, da bo sprejemljiv tako za poslansko, kakor tudi za gosposko zbornico.

Na konferenci je vprašal dr. Šusteršič češke agrarce, pod katerimi pogoji bi bili pripravljeni ustaviti svojo obstrukcijo v plenumu zbornice, poudarjaje pri tem, da mora biti iz pogojev izključene vsake politične koncesije. Vodja češke agrarne stranke Staněk je na to vprašanje takoj odgovoril ter stavil te - le pogoje:

1. Dodatni predlog dr. Šusteršiča in dr. Grossa h kompromisnemu nasvetu mešane komisije naj se prekličje in zbornica naj sprejme pred-log o finančnem načrtu natančno v smislu kompromisnega nasveta mešane komisije.

2. Vlada naj da zagotovilo, da se bodo že prihodnjo soboto pričela češko - nemška sprava pogajanja.

3. Zbornica naj nadaljuje svoja posvetovanja, oziroma proračunski odsek naj ima sejo šele prihodnji tork.

Vzpričo teh pogojev čeških agrarcev so se pogajanja razbila, nadaljevala pa so se privatno med posamičnimi poslanci. Poslanec Kuran-da je nasvetoval, naj zbornica eno-stavno sprejme kompromisni predlog mešane komisije. Za popoldne je mi-nistrski predsednik grof Stürgkh po-vabil načelnike strank na konferenco, na kateri jim bo naznanil nepre-ključno zadnje propozicije vlade glede razrešitve parlamentarne krize, ti-čoč se finančnega načrta.

Avstro - ogrska banka.

Dunaj, 20. januarja. Avstro - ogrska banka je znižala obrestno mero od 5 1/2 na 5%.

Češko - nemška sprava.

Praga, 20. januarja. Češka držav-nopravna stranka odklanja sode-lovanje pri češko - nemških spravih konferencah.

Dunaj, 20. januarja. Konferenca vlade s češkimi deželnozbornskimi strankami je določena za 24. janua-ria ob 10. dopoldne. Isti dan ob 4. po-poldne se vrši konferenca z nemški-mi strankami. Konferenca z velepos-estvom se vrši v ponedeljek, dne 26. januarja ob 4. popoldne.

Učitelji na Češkem.

Praga, 20. januarja. Češki in nemški učitelji so sklenili sklicati veliko de-monstracijsko zborovanje, na katerem bodo sklenili pasivno resistenco, če se do 1. februarja ne povišajo učiteljske plače.

Ban Skerlec pri cesarju.

Dunaj, 20. januarja. Cesar je spre-jel bana Skerleca, ki mu je čestital k Novemu letu ter mu poročal o tekočih poslih ter predložil tudi nekatere izpre-membe v hrvaški vladi.

Ogri in Romuni.

Budimpešta, 20. januarja. Poga-janja ogrske vlade z Romuni napre-dujejo na podlagi formule, ki jo je iz-delal ministrski predsednik grof Tisza, sila počasi.

Bivši francoski vojni minister.

Pariz, 20. januarja. Bivši vojni minister general Picquart je umrl. — Picquart je bil Dreyfusov pristaša in zamotan v njegov proces. Vojni mi-nister je bil od leta 1906 do leta 1909.

Strah pred demokrati.

Berolin, 20. januarja. Tu se vrši »Pruski shod« za ustanovitev »Prus-ke zveze«. Shod je sklenil resolucijo, ki pravi, da se morajo ozko pri-klopiti vsi oni, ki hočejo vzdržati Prusko močno na podlagi krščanstva in monarhije in štiti Prusko pred napadi demokratov. Shod je sicer od-klonil zahvalno brzojavko državne-mu kancelarju in polkovniku Reuterju, odposlal pa je vdanostno brzojavo cesarju in zahvalno brzojavko voj-nemu ministru, ker je tako dobro branil armado v državnem zboru.

Daljni vzhod.

Petrograd, 20. januarja. Iz Ir-kutska poročajo, da pričakujejo tam v kratkem prihoda ministrskega predsednika Kokovceva, kar sprav-ljajo v zvezo z važnimi adminis-trativnimi preuredbami.

Pariz, 20. januarja. »Petit Parisien« poroča, da se vrše med Rusijo in Japo-nsko pogajanja glede rusko - japo-nske zveze, naperjene proti Kitajski. Veliki knez Boris Vladimirovič, ki bo zastopal carja pri slovesnem kronanju v Tokiju, naj bi zaključil ta pogajanja.

Kriza v angleškem kabinetu.

London, 20. januarja. Polofici-jozni »Daily telegraph« poroča, da je prišlo v angleškem kabinetu do hu-dih nasprotij in da je pričakovati krize, ker nasprotuje več ministrov, na čelu jim Lloyd George ogromnim žrtvam, ki jih zahteva proračun mor-nariškega ministra.

Zbornica lordov.

London, 20. januarja. Premier Asquith pripravlja načrt za reformo zbornice lordov v demokratičen smi-slu. Reforma odpravlja dedno članstvo visoke aristokracije in zahteva volitve, kakor v poslanski zbornici.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Dunaj, 20. januarja. Slaboznana »Albanische Korrespondenz« pravi, da so vesti, kakor da bi bil Esad paša zavzel Elbasan, in da so se vršile krutosti, neresnične in izmišljene, sa-mo, da škodujejo »ugledu« Albanije.

Drač, 20. januarja. Esad paša je iz-javil, da je pripravljen s svojimi četami takoj zasesti Epir, čim bodo od tam odšli grški vojaki. Pričeti hoče nato brez-obziren boj proti prostovoljem. Več albanskih veljakov je prišlo v Drač ter izjavilo, da so solidarni z Esad pašo.

Rim, 20. januarja. Po zadnjih ve-steh je situacija v Albaniji tako kritična, da smatrajo vladni krogi intervencijo mednarodnih čet za neizogibno. Ital-janska vlada je pripravila že vse po-trebno.

Valona, 20. januarja. Preiskava v aferi Bekir age je dognala, da je kom-plot zelo razširjen. Zadnje dni so areti-rali v Valoni zopet dva turška častnika.

Srbsko posojilo.

Belgrad, 20. januarja. Vladni kro-gi vidijo v dejstvu, da je bila emisija 250milijonskega posojila v enem dne-vu podpisana, velik uspeh Srbije, zla-sti ker je to prvo posojilo kakih bal-kanski državi po balkanskih vojnah. Razen tega je bilo to posojilo podpi-sano v času, ko ni bilo mogoče vede-ti, kake homatije bodo v kratkem še nastale zaradi Balkana. Novo srbsko posojilo na Francoskem je dokaz za-upanja Francoske napram srbski po-litiki.

Bolgarsko - srbski mejni spor.

Belgrad, 20. januarja. Ruski ge-neral Helmsen je v bolgarsko - srb-skem sporu zaradi meje pri Strumici odločil v korist Bolgarski.

Bolgarska.

Sofija, 20. januarja. »Balkanska Tribuna« pozivlja opetovano kralja Ferdinanda in njegovo rodbino, da naj v miru zapusti Bolgarsko.

Grki v Epiru.

Dunaj, 20. januarja. V podučeni-h krogih trde, da Grki še niso začeli zapuščati Epir.

Atene, 20. januarja. Tu pričaku-jejo skorajšno naznanilo velesil v za-devi vprašanja otkov in izpraznje-nja Epira. Tu prevladuje mnenje, da se bo prelozil termin za izpraznjenje Epira od 18. januarja po novem, na 18. januarja po starem koledarju.

Atene, 20. januarja. General Danglis bo najbrže imenovan za ge-neralnega gubernatorja Epira.

Turčija.

Carigrad, 20. januarja. Enver paša je izdal dve povelji. Prvo opo-zarja častnike in vojaštvo na dolž-nost striknega izpolnjevanja vseh vojaških dolžnosti. Drugo povelje pa prepoveduje pod kaznijo takojšnjega odpusta častnikom popivanje v jav-nih lokalih. Listom je prepovedano pisati o mornariških in vojaških za-devah.

Italija in Turčija.

Rim, 20. januarja. »Tribuna« pi-še: Res je, da zastopa Italija princip, da ji mora povrniti Turčija vsaj en del stroškov, ki so narasli vsled ne-zpolnitve pogodbe v Lausanni. Viši-na te vsote pa še ni določena. Tudi ni nič znano o kakih kompenzacijah, ki jih je baje Italija zahtevala in ki se naj tičejo železnic v Mali Aziji.

Orientske železnice.

Belgrad, 20. januarja. Poslanik Jo-vanović je snoči odpotoval s podrobni-mi instrukcijami glede orienskih že-leznic.

Egejski otoki.

Carigrad, 20. januarja. »Tanin« predlaga v inspiriranem članku, da naj se uvede nad Egejskimi otoki mednarodni protektorat, kar da je edino možna rešitev tega vpraša-nja.

Vzhodna Anatolija.

Carigrad, 20. januarja. Ruski ve-leposlanik v Carigradu Giers je od-potoval v Pariz. Veleposlaniški svet-nik Gukjevič bo nadaljeval pogaja-nja s turško vlado zaradi vzhodne Anatolije. Glede območja generalne-ga gubernatorja je prišlo skoro do popolnega sporazuma, ravno tako glede davčnih dokladov v prilog ar-menskim šolam. Gre samo še za vprašanje paritetnega ali propor-ci-onalnega narodnega zastopstva v generalnih svetih vilajetov.

Petrograd, 20. januarja. Poga-ja-nja zaradi Armenije se bližajo svoje-mu koncu. Armenija se razdeli na dva vilajeta, oba gubernatorja bosta turška podanika, velesile pa moralo dati svoje dovoljenje. Oba dobita po dva inozemca kot svetovalca.

Izpred sodišča.

Obravnava pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Konec Golijeve afere iz Jarčeve polomijade.

(Važna razsodba.)

Novo mesto, 19. jan.

Pred tukajšnjim okrožnim kot vskljicnim sodiščem se je danes vršila obravnava o pritožbi državnega pravdnistva zoper razsodbo okrajnega sodišča, s katero je bil odvetniški koncipient Lotrič oproščen od obtožbe zaradi prestopka žaljenja uradne osebe po § 312 k. z., storjenega s tem, da je na znanem Jarčevem shodu na Muhaberju u vladnem koncipistu Gustavu Goliju izjavil, da laže. Na tem nesrečnem shodu je namreč pred Osolnikovo hišo, oziroma pred zborovalnim prostorom prišlo do prepiranja med pristavi obeh strank. Pri tej priliki se je Lotrič ozirajoč se na Golijevo prejšnjo trditve, da ne ve kakšen shod je to, nasproti zunaj stoječim izrazil, da se je Golija lagal.

To je prišlo drugi dan v časopis, pa Golija ni tožil. Sele ko je pri vskljicni razpravi Pirc-Golija (in to je bilo dva meseca pozneje) neka priča to omenila, je Golijev zastopnik dr. Dermastija to pričevanje uporabil za ovadbo na državno pravdnistvo in sicer zaradi žaljenja uradne osebe. Tožbe zaradi žaljenja časti pa Golija ni vložil. Seveda v tem slednjem slučaju je dopusten dokaz resnice, dočim je po § 312 k. z. tak dokaz izključen in bi Lotrič moral biti obsojen, če bi se izkazalo, da je tako hudo obdolžitev izrekel tekom Golijevega uradnega poslovanja, pa naj bi Lotrič imel še tako trdne dokaze v rokah, da je Golija vedoma neresnico govoril.

Že pri prvi inštanci je Lotrič inkrimovalno trditve v polnem obsegu priznal. Ni se postavil na komodno stališče, ki ga je Golija zavzemal v vseh njegovih pravdah zaradi svojega nastopa na obeh takratnih Jarčevih shodih. Golija je vedno vsako svojih dejanj trdovratno tajil in se je (v aferi župana Rosmana) celo skliceval na svojo uradno prisego, tako, da se je moralo njegove žalitve dokazati po 20 pod prisego zaslišanih pričah.

Lotrič je za slučaj, da bi Golija stavlil tudi predlog na kaznovanje zaradi osebne žaljenja časti, tudi izjavil, da je pripravljen za svojo, res hudo trditve doprinesiti tudi dokaz resnice. Do tega pa, kakor rečeno, Golija iz umevnih razlogov ni pustil priti.

Prvo sodišče je Lotriča oprostilo, ker se je po pričah nedvomno dokazalo, da je Lotrič inkrimovalno trditve izrekel pred Osolnikovo hišo napram možem ob času, ko se je Golija nahajal v Osolnikovi sobi, vsled česar ni podan učen prestopka po § 312 k. z., temveč kvečjemu prestopok navadnega žaljenja časti, glede katerega pa se Golija ni prav nič zanimal.

Državno pravdnistvo je zoper to oprostitev vložilo pritožbo, sklicujoč se na neko razsodbo najvišjega sodišča, po kateri žaljeni uradni osebi takrat ni treba biti navzoč; zadostuje, da je žalitev bila storjena na kraju, kjer je dotični uradnik imel uradno opravilo.

Obtoženčev zagovornik dr. Jelenc (pisarna dr. Slanc) pa je zastopal stališče, kakor ga zakon sam navaja. Žalitev bi se morala zgoditi v navzočnosti Golija kot vladnega zastopnika, ki je ob času, ko so se besede izrekle, na dotičnem mestu kot uradnik ni imel nič opraviti, ker je bil klican samo na zborovanje; to pa se je vršilo v hiši. V tem izrednem, tudi za pravniško prakso zelo važnem vprašanju je vskljicno sodišče razsodilo tako-le: Vsklic državnega pravdnistva zoper oprostilo razsodbo prve inštanse se kot neutemeljen zavrne. Razlogi: Sodni dvor se v prvi vrsti prkljuje na stvarno utemeljene razloge sodišča, katerim oziraje se na izvajanja državnega pravdnistva se dodaje: Bistven znak prestopka po § 312 k. z. je, da se žalitev zgodi med izvrševanjem uradnega poslovanja dotičnega organa v zvezi s tem poslovanjem, in na način, ki bi utegnil to poslovanje ovirati. Vprašanje je, ali je v tem slučaju tako uradno poslovanje bilo moteno. Ugotovljeno je, da ko se je žalitev zunaj izrekla, je zborovanje notri v sobi že pričelo in da takrat Golija kot vladni organ ni bil zunaj. Lotrič pa je inkrimovalne besede: »Vladni komisar laže«, zunaj izrekel in sicer obrnjen s hrbtom proti hiši. Golija pa se je v tem trenutku že nahajal notri v sobi pri zborovanju. Uvaževati pa je tudi vprašanje, kakšne uradne dolžnosti je Golija takrat imel. Nesporo je, da je Golija na Muhaber prišel kot vladni zastopnik za javni shod, ki se je pa vršil v Osolnikovi hiši. Njegovo uradno poslovanje se je to-

rej omejevalo na predpise v okviru zborovalnega zakona. Po tem zakonu pa ima vladni odposlanec v zmislu § 12. le pravico biti navzoč pri shodu, se morebiti informirati po osebah govornikov in za slučaj, da bi se vršile kakšne nepostavnosti, shod razpustiti. Za red in mir na shodu pa imajo v zmislu § 11 zbor. zak. skrbeti le reditelji, oziroma voditelji shoda. (Hud poper za Golija!) Golija kot vladni komisar je imel v tem slučaju le dolžnost in pravico, da nadzoruje morebitne protipostavnosti. Tu pa ni bil tak povod. Zborovanje se je vršilo v sobi. Oni, ki so bili zunaj pred hišo, niso spadali k zborovanju (kjer je Golija izvrševal svoj uradni posel) saj so ljudje zunaj bili celo izključeni od tega zborovanja. Lotričeve besede torej niso bile v nobeni zvezi s shodom, niti časovno, niti krajno, niti so bile zmotne motiti Golija v njegovem poslovanju. Da pa bi se bil pred Osolnikovo hišo na tak način kršil red in mir, da bi bil Golija primoran nastopiti tudi kot policijska oblast, tega se ni trdilo in tudi iz spisov to ne izhaja. Ker torej ni podan učinek prestopka žaljenja uradne osebe po § 312 kaz. zak., je bilo obdolženega Lotriča oprostiti.

Tako se je končala zadnja afera iz dobe slaboglasnih Jarčevih shodov na Muhaberju in v Novem mestu. Škoda, da se ni pojasnilo, da je bila Lotričeva obdolžitev tudi resnična. Znano je le, da je Golija kratko preje, zunaj na pragu stoječ, sam izjavil, da na zunaj stoječe zborovalce »nima nobene ingerence«.

In s tem se poslavljamo od našega hudega policijskega šefa g. Golija, želeč mu na njegovem mestu v Ljubljani vso srečo. Visoki deželni vladi pa priporočamo, da gosp. Golija ne dovoli kakega policijskega mesta v Ljubljani. Naj mu raje da v roke pero in papir ter mu preskrbi mizo v najnotranjih prostorih vladne palače na Beiweisovi cesti, kjer bo nemara še kaj dobrega storil za kranjsko deželo. — Amen.

Gospodarstvo.

— Tekmovanje v Srbiji. Zanimivo je opazovati, kako se poganjajo velike države, da bi prišle v dobre gospodarske zveze s Srbijo. Do balkanske vojske je dominiral v Srbiji francoski kapital in česar ni Srbija importirala iz Avstrije, to je importirala iz Francije. Potrebščine za vojaštvo in za železnice je vse dobivala iz Francije. Poleg francoskega kapitala je najbolj deloval v Srbiji belgijski kapital. Zdaj pa vidimo, da se je začelo v Srbiji pravo tekmovalstvo med Francijo, Belgijo, Nemčijo in Anglesko. Zlasti se trudi Nemčija, da bi se gospodarsko usidrala v Srbiji in izpodrinila Avstrijo iz njenih pozicij. Bivši nemški konzul v Beogradu, dr. Schlieben, ki je bil odstavljen, ker je deloval proti avstrijskemu uvozu, a je ostal na Srbskem, je storil mnogo, da je Nemčija pridobila nekaj tal v Srbiji. Nemčija se zelo trudi, da bi v Srbiji dobila trg za svoje industrijalne izdelke, trudi se pa tudi, da bi postala upnik Srbije. Zdaj sta dve veliki banki iz Nemčije ustanovili svoji filijalki v Srbiji; kar je srbska vlada dovolila tema dvema bankama iz Nemčije, to je malo poprej odrekla velikemu avstrijskemu finančnemu konsorciju. Nemčija je zdaj dosegla nov uspeh. Srbska vlada je dala konsorciju za trasiranje železnice Skoplje - Bitolj nekemu konsorciju iz Nemčije in istotako je neki konsorcij iz Nemčije dobil vse ribstvo na ohridskem jezeru, Avstrijski interesje se v poštev niso prišli. Francija in Anglija seveda ne marata za ostati za Nemčijo. Anglesko zunanje ministrstvo je naravnost interveniralo pri srbski vladi, naj odda zgradbo železnice Skoplje - Bitolj angleskemu konsorciju. Naravno je, da bo Srbija dajala zasluge le tistim, ki so pripravljene jo financijelno podpirati. Nemški listi računajo, da rabi Srbija za zgradbo železnice in druge pravke okroglo milijard frankov razen tistih 250 milijonov, ki jih dobi na Francoskem. In nemški listi že piše-

jo, naj posodijo Nemčija, Francija in Angleska skupno ta denar in naj se zasluge med seboj razdele; vsaka država naj dobi toliko javnih del, kolikor posodi denarja. To ni samo velikega gospodarskega pomena, nego ima tudi svojo politično važnost. Čim večji je financijelni interes Francije, Nemčije in Angleske, toliko izdatnejše bodo Srbijo tudi politično podpirali.

Uredništvo.

Gosp. Franjo Pirc, časnikar v Kandiji: Potrjujemo, da niste v nobeni zvezi s sobotno notico »Slovenskega Naroda« glede Ogrizka.

Finančni odsek za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1914.

vabi sodelujoče brate k redni seji, ki se vrši jutri v sredo, dne 21. t. m. ob 8. zvečer v zvezni sobi v »Narodnem domu«.

Na zdar!

Načelstvo.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 16. januarja: Josip Krištof, kovač, 41 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Dober tek

je in ostane glavna stvar. Kdor pa nima slasti, naj seže po Scottovi emulziji iz ribjega olja, ki se že desetletja obnašala za tek pospešujoče krepilo. Nasproti navadnemu ribjemu olju je Scottova emulzija slastna in tako lahko prebavna da to preiskušeno krepilo lahko brez truda zavijamo. Scottova emulzija iz ribjega olja začne telo krepiti in ob enem zbudi naravno poželjenje po hrani tako, da navadno hrano jemo s slastjo in dobimo novega pouma in veselje do življenja.

Otrokom in odraslim samo iz najčistejših sestavin pripravljena Scottova emulzija iz ribjega olja vselej, po leti in pozimi, izborno služi za okrepitev.

Cena originalni steklenici 2 K. 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpoajitvi 50 v. v pisarnih znamkah dobite od trvdke SCOTT & BOWNE, d. o. o. e. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list enkratno vpoajitev poiskunje od kake lekarne.

Ali veliko sedite? Sedežne položke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevšečno svetlikanje hla in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Pozor trpini na hemoroidah! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 1. (3578)

Veselo dejstvo je vedna rast porabe čaja tudi pri nas. Saj še ni dolgo, ko so celo v boljših rodbinah prinašali čaj na mizo samo takrat, kadar so bili povabljeni gosti. Dandanes pa že skoro vsakdo razume velike higijenične prednosti uživanja čaja. Posebno priljubljen je ruski čaj, znamka K. & C. Popov. Ta staroznana trvdka je zvesta svojim principom, spravljati na trg samo izbrane in strokovnjaško sestavljene čajne zmesi. »Popova čaj« se dobiva samo v originalnih zavitkih od 1/8 ruskega funta naprej po vseh boljših trgovinah z živili. Tam se dobivajo tudi brošure s popisom za pripravljanje finega čaja.

DVE ČRKI
K & C
morite vedno menovati, ako želite biti prvi ruski svetovnoznani K & C Popov-čaj. Eden gostov dokazuje njegovo doboto

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 20. januarja 1914

Valutni papirji.	Declar.	Blagov.
4 1/2% mejeva renta	82.80	83.—
4 1/2% srebrna renta	86.60	87.10
4% avstr. krona renta	83.40	83.60
4% ogr.	82.70	82.95
4% kranjsko deželno posojilo	—	89.—
4% k. o. češke dež. banke	86.—	87.—
Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 %	455.—	465.—
„ 1864 %	690.—	—
„ 1864 %	292.50	302.50
„ zemeljske 1. izdaje	283.50	293.50
„ 2. izdaje	243.50	253.50
„ ogrske hipotečne	230.50	240.50
„ komunalne	469.—	479.—
„ avstr. kreditne	479.—	489.—
„ ljubljanske	62.—	66.—
„ avstr. rdeč. križa	51.50	55.50
„ ogr.	31.40	35.40
„ bazilika	26.25	30.25
„ turške	229.95	232.95
Banke.		
Ljubljanske kreditne banke	403.—	406.—
Avstr. kreditne zavoda	633.10	634.10
Dunajske bančne družbe	516.75	517.75
Lužne železnice	104.—	105.—
Državne železnice	711.50	712.50
Alpine-Montan	806.30	807.30
Češke sladkorne družbe	333.—	334.—
Zivnostenske banke	273.50	274.50
Valute.		
Cekini	11.39	11.43
Marki	117.50	117.70
Franki	95.27	95.47
Lire	94.80	95.—
Rubliji	252.50	253.50

Termin.

Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11.70
Pšenica za oktober 1914.	za 50 kg	10.73
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8.93
Rž za oktober 1914.	za 50 kg	8.48
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.76
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7.76
Koruzi za maj 1914.	za 50 kg	6.77

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 20. januarja 1914.

Termin.		
Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11.70
Pšenica za oktober 1914.	za 50 kg	10.73
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8.93
Rž za oktober 1914.	za 50 kg	8.48
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.76
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7.76
Koruzi za maj 1914.	za 50 kg	6.77

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 738 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop.	732.1	-25	sr. jvzh.	oblačno
„	9. zv.	731.8	-20	sr. vzh.	„
20.	7. zv.	730.1	-38	sl. jvzh.	„

Srednja večerajšnja temperatura -3.0°, norm. -2.4°. Padavina v 24 urah mm 0.4.

Naprodaj je po ceni še dobro ohranjen

potovalni kožuh

z lisičjo kožuho. — Pojasnila daje trvdka Wanek, Sv. Petra cesta. 261

Slednjich boljši časi!

Pomembni profesorji in zdravniki priporočajo in rabijo tudi zase našo patentirano higijenično iznajdbo, ki glede na preprostost vse postavi v senco. 3664

Zakonski dobe natančno brošuro 20 od Verlag für hygienische Literatur, Dunaj I., Wollzeile 12.

Vsako sredo in soboto prodaja

razne ostanke blaga

za obleke in perilo za skoro polovične cene podjetje zvezdnih tkanin „HERMES“, brata Wokač v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 5, v I. nadstr.

V Celju
v sredini mesta se prodaja hiša veliko delavnico za obrtnike pri pravno. 284
Več pove M. Wratsekho v Gradcu, Tegethofgasse 14.

Dekle

s dobrimi izpričevali, išče službo k samostojnemu gospodu.
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. 283

Gostilna

kjer ostajajo tujci, v sredini mesta Maribora
se takoj prodaja
Denarja je treba 30.000 K. 270
Samo resnim kupcem samim daje pojasnila g. Scherfler v Mariboru.

S I R

zelo fin, polnomasten, kakor tudi skuta se dobi najceneje v mlekarji Ivan Vičmar
Crni vrh nad Idrijo.

V sredini zelo prometnega industrijskega trga se odda

trgovski lokal

Istotam je tudi manjši lokal za drugo obrt. 237
Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod šifro „51/237“.

Knjigovodja oz. korespondent

sedaj pis. vodja, z dolgoletno prakso, 30 let star, neoženjen, slovenskega, hrvaškega, nemškega in laškega jezika popoloma vešč, perfektno stenograf in strojepisec, želi stalne službe. Tudi kot tajnik kake mestne hranilnice, občine, oz. kot solicator. Cenj. ponudbe do 24. t. m. pod „Domovina 21“, Trst, glavna pošta, poste restante. 247

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo ter pridne

trgovske pomočnice

sprejme trvdka Jos. Errath v Mokronogu (Dolenjsko). 196

Zenske pri motitvah (za-
stajanje krvi) ne jemljijo kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Moje prijetno zauživalno, preizkušeno, z jamč. neškod. sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostov. zahv. pisma. Velika škatalja K 485 pošt. prosto. Diskr. dopisilja dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83
Niederlausitz.

Na željo se dopolnje iz dunajske ali budimpeštanske raspošiljanice, zatorej carinske neprilike izključene. 4561

Sirolin "Roche"

olajša in ozdravi bolezni v prsih kašelj, katar, influenco, naduho.

Dobiva se po vseh lekarnah. Originalni zavitek 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt s manjšimi plačili.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 60,700,720-10 - kapitalske oddelke in kapitalizirane K 120,000,000-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovensko narodno upravo.

Vsa potrebna data
Cigars pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

C. kr.
kmetijska družba
Kranjska v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

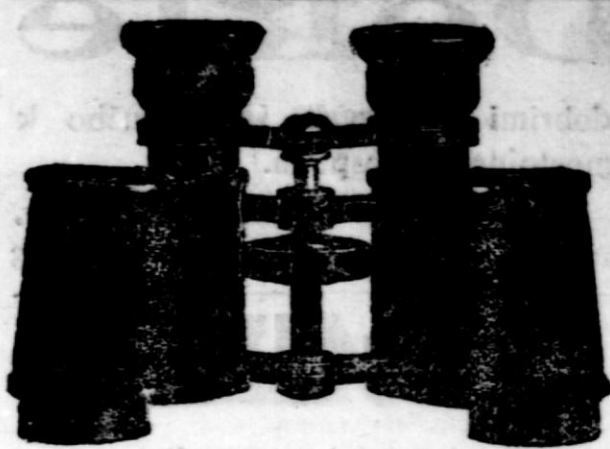
je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejemajo družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastop.

„Kmetovalca“
s priloga
„Konjorajca“
in
„Sporočila“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zjamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

Priporočajo se kot strokovnjak
Zahtevajte K. JURMAN cenik.
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.

Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in blizino, važno za dalekovidne.

Kradniško hranilno društvo v Gradcu

Otvoritev XVI. sekcije

pričenjajoče se s 1. januarjem 1914. Deleži po 200 K se plačajo v 60 mesečnih obrokih po 4 K = 180 K, kar da z dobičkovnim prebitkom 6% obrestenja. Deleži se precej lahko obremenijo s prodajmi, od katerih se plačujejo stalne 6% obresti.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-dnevni odpovedi: 5 1/4% od zneskov nad 2000 kron ob 90-dnevni odpovedi: 5 1/2%

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati obresti četrtletno. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v shrambo. Razvidi in polotnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.350.000. Jamstvo zadravnih deležev: K 6.500.000. Reservni fond in vrednostni papirji: K 575.000. Pojasnila daje brezplačno: 83

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22, vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne.

Eden do dva ssmestelja elektromonterja

za hišno instalacijo se sprejmeta takoj. 283
Vprašanja na Avst. Ganzovo elektr. dr., montažno vodstvo Vevče, pošta D. M. v Polju na Kranjskem

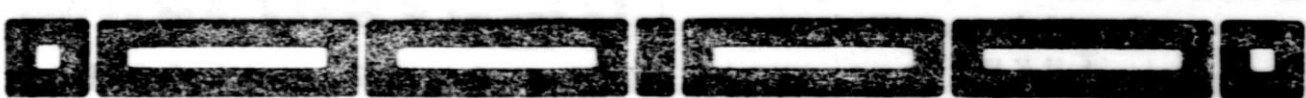
Greh in smeh...

Zabeljene in osoljene kratkočasnice.

Brez dovoljenja knezoškofjskega ordinarijata izdal Tinček Hudaklin.

Cena 1 krono, s pošto 1 krono 10 vinarjev.

Narodna knjigarna v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

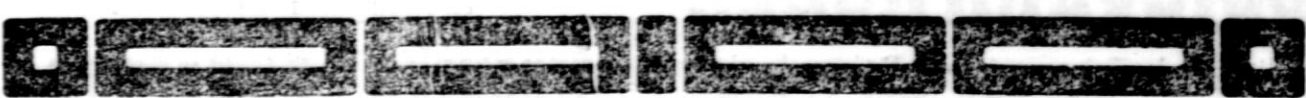
Potnik za vino

za Kranjsko in Štajersko

se z marcem, event. takoj sprejme pri prve vrste in dobro uvedeni veletrgovini z vinom. Biti mora Slovenec ali vsaj popolnoma obvladati ta jezik. Oglašajo naj se samo taki, ki so dokazano že v tej stroki uspešno delovali. Gospodom, že kje nastavljenim, se zagotavlja najstrožja diskrecija.

Detalirane ponudbe pod „Verziran/285“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

285

Vsaki dan

otrdi to prepričanje:

nežno vonjavo, istotako fini okus, — polno zlatorujavo barvo da naši kavi edino le dobroznani, izkušeni zagrebški

„kavin pridelek pravi „Frank“ s tovarniško znamko „kavin mlinček“.

emp 125/25.944

!! Umetniške razglednice !!

Priznana vedno novosti.

.. Pisemski papir ..

v največji izbori priporoča

Marija Tičar, trgovina papirja itd.

Ljubljana, sv. Petra cesta 26.

Na deželo se pošilja na izbiro. 463

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to široko spadajoče potrebščine ima v zalogi 2347 fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani, Selenburgova ulica 5. Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

C. kr. avstrijske državne železnice. Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana tučni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-48 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linc, (London) Vlissingen, Monakovo, Solnograd, Inomost, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linc, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linc, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linc, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-18 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana državni kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnanje v Trstu.

J. POGAČNIK

Zaloga pohištva in mizarstvo. Ljubljana, Marije Te-
tapetniškega blaga. rezije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter je-
dilnih sob v različnih
: najnovejših slogih. :

Zaloga otomanov, di-
vanov, žimnic :
in otroških vozičkov.

**Spalnica v amerškem orehu
350 kron.**

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omari, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST.

*

Telefon št. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvržena blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za solive in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omojanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja voznih listov:

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke. Zmerne cene. 3237 Točna postrežba.